Genelge 2008/1 - Dahilde İşleme Rejimi Hakkında Usul ve Esaslar

Genelge 2008/1 - Dahilde İşleme Rejimi Uygulama Usul ve Esaslarına İlişkin Genelge ve Değişiklikleri - Güncel Genelge

Genelge 2008/1 - Dahilde İşleme Rejimi Hakkında

1- Bu Genelge'de geçen kısaltmalardan; **-AT:** Avrupa Topluluğu'nu, **-Dİİ:** Dahilde İşleme İznini, **-DİİB:** Dahilde İşleme İzin Belgesini, **-DİR:** Dahilde İşleme Rejimini, **-GB:** Gümrük beyannamesi veya özel faturayı, **-GTİP:** Gümrük tarife istatistik pozisyonunu, **-İBGS:** İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliğini, **-STA:** Serbest Ticaret Anlaşmasını, **-TCMB:** Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nı, **-TEV:** Telafi Edici Vergiyi, ifade eder. **Değişmemiş Eşya**

2- DİR kapsamında, ithal edilen eşyanın işlem görmeden ihracına imkan tanınmak suretiyle değişmemiş eşyanın kullanımına izin verilmiştir. Bu kapsamda, belge ihracat taahhüdünün %1'ini geçmeyecek şekilde değişmemiş eşyanın ithaline müsaade edilmekte ve belge ihracat taahhüdünün kapatılması esnasında da, belge kapsamında ithal edilen değişmemiş eşyanın CIF ithalat tutarının belge kapsamında gerçekleştirilen FOB ihracat tutarına oranının %1'i aşıp aşmadığının kontrolünün yapılması gerekmektedir.

Bu konuda örnek vermek gerekirse; televizyon üreticisi bir firmanın üreteceği televizyonun yanında, bu televizyon için 3 (üç) yıl servis garantisi vermesi dolayısıyla ihracatın yapılacağı ülkedeki servis hizmetleri kapsamında orada bulundurmak zorunda olduğu yedek parçanın ithalatı ve bilahare işlem görmeden ihracı planlanan eşya, değişmemiş eşya olarak belirtilebilir. Bu kapsamda; ilk dolum benzini (değişmemiş eşya) konmuş taşıtların ihracı, konfeksiyon ürünlerinde kravat (değişmemiş eşya) ile birlikte takım elbise ihracı veya kemer (değişmemiş eşya) ile birlikte takım elbise ihracı örnekleri de verilebilir.

Dolayısıyla; değişmemiş eşya için en önemli kriter, DİR kapsamında ithal edilen eşyanın işlem görmeden ihracına imkan tanınan ithal eşyası olmasıdır.

1

Bu itibarla, firmaların belge müracaatlarında; değişmemiş eşya olarak ithal edilmek istenen eşyaların, belge ihracat taahhüdünün %1'ini geçmeyecek şekilde ithal edilmek istendiğine ilişkin hesaplama yaparak Müsteşarlığa müracaat etmeleri gerekmektedir.

Ancak, değişmemiş eşyanın işleme faaliyetine tabi tutulmaması söz konusu olduğundan, bu eşyanın kullanım hesabının yapılmasına gerek bulunmamaktadır. Bir başka ifade ile, ithal edilen eşyanın aynen çıkmış olması gerekmektedir. Bu çerçevede; ilgili belge sahibi firma tarafından, belge kapsamında ithal edilen değişmemiş eşyanın CIF ithalat tutarının belge kapsamında gerçekleştirilen FOB ihracat tutarına oranının %1'i aşmaması kaydıyla asgari olarak, ilgili değişmemiş eşyanın ithalatı esnasındaki miktarı ve değeri dikkate alınarak bu eşyaya ilişkin ihracatın gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan; döviz kullanım oranı hesaplanırken, değişmemiş eşyanın CIF ithalat tutarının belge kapsamındaki toplam CIF ithalat tutarına dahil edilmesi ve değişmemiş eşyanın FOB ihracat tutarının da belge kapsamındaki toplam FOB ihracat tutarına dahil edilmesi gerekmektedir.

İşletme Malzemesi

3- DİR kapsamında ithal edilen işletme malzemesi, işleme faaliyetleri sırasında tamamen veya kısmen tüketilseler dahi, ihracı taahhüt edilen işlem görmüş ürünün elde edilmesinde kullanılan ancak ürünün bünyesinde yer almayan ve sabit tesislerin çalışabilir durumda olmasını temin eden (enerji ve yakıt hariç), yatırım malı makine ve teçhizat niteliğinde olmayan malzemeyi ifade etmektedir.

Firmaların belge müracaatlarında; işletme malzemesi olarak ithal edilmek istenen eşyaların, belge ihracat taahhüdünün %2 (doğal taşlar ile kıymetli maden ve taş ihraç taahhüdü içeren belgelerde %10)'sini geçmeyecek şekilde ithal edilmek istendiğine ilişkin hesaplama yapmaları ayrıca, fire ve kullanım oranı dikkate alınarak bu eşyanın kullanımına ilişkin hesaplama yaparak Müsteşarlığa müracaat etmeleri gerekmektedir.

Diğer taraftan; döviz kullanım oranı hesaplanırken, işletme malzemesinin CIF ithalat tutarının belge kapsamındaki toplam CIF ithalat tutarına dahil edilmesi gerekmektedir.

Yurt İçi Alımlar

4- DİİB kapsamında yurt içinden alınan eşyanın işleme faaliyetine tabi tutulması sonucu elde edilen ikincil işlem görmüş ürünün ihracı zorunlu değildir. Bu itibarla, söz konusu ürünün ihraç edilmemesi nedeniyle bir müeyyide uygulanamaz.

5- DİİB kapsamında yurt içinden alınan eşyadan elde edilen işlem görmüş ürünün, belge süresi içerisinde ihraç edilmemesi durumunda, Gümrük Kanunu'nun 238 inci maddesinde öngörülen 2 (iki) kat para cezası uygulanmaz.

Ancak, DİİB kapsamında hem ithalat hem de yurt içi alım yapılması durumunda ise, İBGS'ce öncelikle yurt içi alıma ilişkin yeminli mali müşavir raporundaki bilgilere bakılması gerekmektedir. İlgili yeminli mali müşavir raporunda, belge kapsamında KDV'de Tecil-Terkin Sistemi çerçevesinde yurt içinden alımı yapılan eşyanın işlem görmüş ürünün üretiminde

kullanılarak ihraç edildiğinin ve dolayısıyla tecil edilen KDV'nin terkin edilmesi gerektiğine ilişkin hususun belirtilmesi halinde, müeyyide uygulanması gereken eşya ithal eşyası olacağından ilgili eşya için 2 (iki) kat para cezası müeyyidesinin öngörülmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan, ilgili yeminli mali müşavir raporunda, belge kapsamında KDV'de Tecil-Terkin Sistemi çerçevesinde yurt içinden alımı yapılan eşyanın tamamının veya bir kısmının ihraç edilmesi gereken işlem görmüş ürünün üretiminde kullanılmadığına ve bu kapsamdaki ihracatın gerçekleştirilmediğine ilişkin bir bilgi varsa, belge kapsamında müeyyide uygulanacak eşyanın KDV'de Tecil-Terkin Sistemi çerçevesinde müeyyide uygulanacak eşyaya karşılık gelen kısmı için, 2 (iki) kat para cezası müeyyidesinin öngörülmemesi gerekmektedir.

6- Belge kapsamında KDV'de Tecil-Terkin Sistemi çerçevesindeki alımlar, İhracat 2006/12 sayılı Tebliğ ile 29/6/2001 tarihli ve 24447 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 83 seri numaralı Katma Değer Vergisi Genel Tebliği hükümlerine istinaden yapılır. 83 Seri No'lu Tebliğ uyarınca, istisnai durumlar saklı kalmak kaydıyla yurt içi alım yapılan firmanın imalatçı olması gerekmektedir. KDV'de Tecil-Terkin Sistemi kapsamında yurt içinden alınan eşyanın işleme faaliyetine tabi tutulduktan sonra ihraç edilmesi gerekmektedir. Bu çerçevede; KDV'de Tecil-Terkin Sistemi kapsamındaki yurt içi alımı müteakip dönemde belge ihracat taahhüdünde yer alan işlem görmüş ürünün ihracatı gerçekleştirilse dahi, bu ihracata konu eşyanın üretiminde, üretim süreci de dikkate alınarak söz konusu yurt içi alımı yapılan eşyanın kullanıldığının tespit edilememesi

durumunda bu ihracatın KDV'de Tecil-Terkin Sistemi çerçevesinde değerlendirilmesi mümkün bulunmamaktadır. Dolayısıyla, bu kapsamdaki yurt içi alımlarda İhracat 2006/12 sayılı Tebliğ'in eşdeğer eşya kullanımına ve önceden ihracata ilişkin hükümleri uygulanmaz. Bir başka ifade ile, önceden ihracat daha sonra KDV'de Tecil-Terkin Sistemi çerçevesinde yurt içi alım imkanı bulunmamaktadır. Diğer taraftan, ilgili yurt içi alıma ilişkin müeyyide uygulanması durumunda bu husus, taahhüt kapatma yazısının gönderildiği diğer merciler yanında bu alımın yapıldığı firmanın vergi dairesine de bildirilir.

İndirimli Teminat Uygulaması 7- İhracat 2006/12 sayılı Tebliğ'in 9 uncu maddesinin birinci fıkrası çerçevesinde indirimli teminat uygulamasından yararlandırılmayan firmalar, işlem görmüş ürünün ihracının belgelenmesini müteakip, ihraç edilen ürünün elde edilmesinde kullanılan eşyaya tekabül eden ithal eşyasını, ithalat esnasında doğan vergilerin % 10'luk kısmını teminat olarak yatırmaları kaydıyla ithal edebilirler. Bu kapsamdaki firmalar tarafından en fazla iki defa indirimli teminata ilişkin revize müracaatında bulunulabilir. Bu kapsamda; ilk müracaat için belge ihracat taahhüdünün değer olarak en az %50'sinin gerçekleştirilmiş olması, ikinci müracaat için ise belge ihracat taahhüdünün tamamının gerçekleştirilmiş olması gerekmektedir. Diğer taraftan; DİİB kapsamında serbest bölgelere gerçekleştirilen ihracatın bu kapsamda değerlendirilebilmesi için, ihracı taahhüt edilen işlem görmüş ürünün bu Genelgenin 21 ila 28 inci maddeleri çerçevesinde işlemlerinin tamamlandığını tevsik edici bilgi ve belgelerin aranması gerekmektedir. Firmaların bu haktan yararlanmak için, belge süresi içinde elektronik ortamda Müsteşarlığa müracaat etmeleri gerekmektedir.

3

İhracat 2006/12 sayılı Tebliğ'in 9 uncu maddesi çerçevesinde, geçici veya kati anti- damping vergisi veya sübvansiyon vergisine tabi eşyanın ithalatında sadece anti-damping ve sübvansiyon vergisinin %100'ü teminata bağlanır, bunun dışında bu ithalattan doğan vergi, indirimli teminat uygulamasından yararlandırılır. Geçici veya kati anti-damping vergisi veya sübvansiyon vergisine tabi eşyanın ithalatında uygulanan teminat oranı Müsteşarlıkça (İhracat Genel Müdürlüğü), bu ithalattan doğan vergi tutarının 2 (iki) katına kadar arttırılabilir. Bu şekilde yapılan ithalatta, bu kapsamda ithal edilen eşyanın ihraç edildiğinin tespitini müteakip bu ithalata ilişkin kısmi teminat iadesinin yapılması mümkün bulunmaktadır.

İhracat 2006/12 sayılı Tebliğ'in 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (ç), (d) ve (e) bentleri çerçevesinde, indirimli teminat uygulamasından yararlandırılacak ithalat tutarının

hesaplanmasında; bu kapsamda hesaplanan ihracat tutarından, firma adına düzenlenen ve henüz ihracat taahhüdü kapatılmamış tüm belgeler (yukarıdaki birinci paragraftaki hükümlerden yararlandırılan belgeler hariç) ile 27/1/2005 tarihinden sonra verilen izinler kapsamında indirimli teminat uygulamasından yararlandırılan toplam ithalat tutarı düşülür. Ayrıca, belge/izin müracaatı esnasında söz konusu Tebliğ'in 9 uncu maddesinin birinci fıkrasında belirtilen şartları taşımayan ancak daha sonra belge/izin süresi içerisinde bu şartlara sahip olan belge/izin de indirimli teminat uygulamasından yararlandırılır. Bu kapsamda gerçekleştirilmiş ithalata ilişkin alınan teminatların indirimli teminat oranını aşan kısmı, belge/izin sahibi firmaya iade edilir. İhracat 2006/12 sayılı Tebliğ'in 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerindeki hükümler, doğrudan gümrük idaresi tarafından uygulanır.

İndirimli teminat uygulamasından doğabilecek amme alacağı (yurt içi teslimleri yapan kamu kurum ve kuruluşlarının alacakları dahil) ilgili firmalardan 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde tahsil edilir. Bu firmaların kamudan olan alacakları da teminat hükmündedir.

Döviz Kullanım Oranı 8- Döviz kullanım oranı; belge kapsamında ithal edilen eşyaya ilişkin CIF ithal değerinin (yurt içi alımlar hariç) (ABD Doları), belge kapsamında ihraç edilen işlem görmüş ürüne ilişkin FOB ihraç değerine (ikincil işlem görmüş ürünün serbest dolaşıma giriş rejimi hükümlerine göre ithalatının yapılması halinde bu ürünün gümrük kıymeti dahil) (ABD Doları) bölümü sonucu elde edilir ve bu kapsamda, ilgili GB'lerin 46 ncı hanesindeki değerler esas alınır. Ancak, GB'lerin 46 ncı hanesindeki değerler esas alınarak yapılan hesaplama neticesinde, döviz kullanım oranının aşıldığı durumda veya firma tarafından talep edilmesi halinde, döviz kullanım oranının tespitinde ithalata ilişkin GB'lerin 22 nci hanesinde yer alan CIF (ABD Doları) fatura kıymetinin esas alınması gerekmektedir. Ayrıca, DİR kapsamında ithal edilen eşyaların İthalatta Gözetim Uygulamalarına İlişkin Tebliğ hükümlerinden muaf olmasına karşın, ilgili gümrük idarelerince eşyanın kıymeti ve dolayısıyla teminatının alınmasına ilişkin uygulamada bu kapsamdaki Tebliğlerde yer alan değerler dikkate alınarak ilgili GB'lerin 46 ncı hanesindeki değerin oluşturulduğu durumlarda, ilgili firma tarafından gerekli bilgi ve belgelerle başvurulması ve bu yönde işlem yapılmasının talep edilmesi kaydıyla, TEV'in tahsilatında bu GB'lerin 46 ncı hanesinde yer alan değer yerine 22 nci hanesinde yer alan CIF (ABD Doları) fatura kıymetinin esas alınması mümkün bulunmaktadır. **9-** Dahilde işleme izninde, dahilde işleme izin belgesi kapsamındaki bedelsiz ithalatta, dahilde işleme izin belgesi süresi sona erdikten veya ihracat taahhüdü kapatıldıktan sonra geri gelen işlem görmüş ürün için yeni bir dahilde işleme izin

belgesi düzenlenmesi halinde yeni belgede ve dahilde işleme izin belgesi kapsamındaki yurt içi alımlarda döviz kullanım oranı aranmaz.

4

10- (1) İkincil işlem görmüş ürün taahhüdü içeren DİİB'lerde döviz kullanım oranı belirlenirken gerçekleşen CIF ithal tutarının FOB ihraç tutarına oranının %100'ü aşmaması gerekmekle birlikte;

a) 22/08/2010 tarihinden itibaren düzenlenen DİİB'ler kapsamında döviz kullanım oranı, CIF ithalat değerinin (yurt içi alımlar hariç), ikincil işlem görmüş ürünün serbest dolaşıma giriş rejimi hükümlerine göre ithalatının yapılması halinde bu ürünün gümrük kıymetinin FOB ihraç tutarına eklenmesi sonucu elde edilen ihracat değerine bölünmesi suretiyle hesaplanır.

b) İhracat 2006/12 sayılı Tebliğin Geçici 19 uncu maddesi hükmü uyarınca, 22/8/2010 tarihinden önce düzenlenen ve henüz ihracat taahhüt hesabı kapatılmamış ikincil işlem görmüş tarım ürünü taahhüdü içeren dahilde işleme izin belgelerine, döviz kullanım oranının hesaplanması bakımından 22/8/2010 tarihinde Dahilde İşleme Rejimi Kararında yapılan değişiklik öncesi uygulanan Dahilde İşleme Rejimi mevzuatının lehe olan hükümlerinin uygulanması çerçevesinde,

- DİİB kapsamında, ikincil işlem görmüş ürünün (Ör:Kepek) çıkış hükmünde gümrüğe teslimi yapılmadan serbest dolaşıma giriş rejimi hükümlerine göre ithalatı yapılmışsa, ikincil işlem görmüş ürünün üretiminde kullanılan ithal girdisine (Ör: Buğday) isabet eden miktarın ve dolayısıyla değerinin (gerçekleşen ithalatın ortalama birim fiyatı üzerinden hesaplanan) bulunması ve bulunan bu değerin ithal girdisinin toplam değerinden düşülmesi suretiyle elde edilecek ithalat değerinin (CIF), ihracat değerine (FOB) bölünmesi sonucu döviz kullanım oranı hesaplanır.

- DİİB kapsamında, ikincil işlem görmüş ürünün (Ör:Kepek) çıkış hükmünde gümrüğe teslimi yapıldıktan sonra serbest dolaşıma giriş rejimi hükümlerine göre ithalatı yapılmışsa, ihracat için açılan GB'de kayıtlı ihracat değeri, gerçekleşen ihracat (asıl işlem görmüş ürün ve ikincil işlem görmüş ürüne ilişkin ihracat) tutarına ilave edilmek suretiyle döviz kullanım oranı hesaplanır.

(2) İkincil işlem görmüş ürünün çıkış hükmünde gümrüğe teslimi yapılmaksızın imhası, gümrüğe terk edilmesi veya İthalat Rejimi hükümlerine göre ithali durumunda ikincil işlem görmüş ürün tutarı, ihraç tutarı hesaplanırken dikkate alınmaz.

İlk Defa Belge Alımı: 11- İlk defa DİİB almak isteyen firmaların belirtilen adreste üretim

faaliyetinde bulunup bulunmadığı, kapasite durumu vs. konularındaki araştırma ve tespitin İBGS'lerce yapılıp DİR Otomasyon Sistemine bu hususa ilişkin tespiti belirtir belgenin aktarılması gerekmektedir. İBGS'ler tarafından tespitin yapılamaması (firmanın üretim adresinde İBGS veya irtibat bürosunun olmaması) durumunda firmanın bağlı olduğu (Kapasite Raporunu düzenleyen) Ticaret ve/veya Sanayi Odasından onay alınır. Ayrıca; ilk belge müracaatlarında, gemi inşa ve komple tesise ilişkin ihracat taahhüdü içeren müracaatlar hariç olmak üzere, Kapasite Raporunda yer alan miktarın ¼'ü oranında ithal hakkı tanınır. **Belgenin Basılı Nüshasının İlgili Firmaya Verilmesi 12-** Gerek belgenin düzenlenmesi gerekse belgenin revizesi durumunda, belge sahibi firmanın talebi üzerine belgenin basılı nüshası ilgili İBGS tarafından bu firmaya verilir. Bu çerçevede; belge kapsamındaki yurt içi alımlara ve vergi, resim ve harç istisnasına yönelik işlemler ile İhracat 2007/2 sayılı Tebliğ'in 8 inci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları kapsamındaki işlemler için belgenin kağıt ortamındaki basılı nüshası üzerinde ilgili işlemlerin tekemmül ettirilmesi gerektiğinden bu işlemler öncesinde, belge sahibi firmaların belgenin elektronik ortamdaki son halini ihtiva eden basılı nüshasını temin etmiş olmaları gerekmektedir.

5

Belge Revizesi

13- DİİB, kapatma müracaatından sonra veya belge süresi içerisinde revize edilebilir. Belge sahibi firmalar, belgenin kağıt ortamındaki basılı nüshası aranılmaksızın belgenin elektronik ortamdaki kayıtlarının revize işlemlerinin yapılabilmesini teminen elektronik ortamda Müsteşarlığa müracaat ederler. Müsteşarlıkça yapılacak değerlendirme neticesinde, uygun görülen talepler belgenin elektronik ortamdaki kayıtlarına işlenir.

Ancak; belge kapsamındaki yurt içi alımlara ve vergi, resim ve harç istisnasına yönelik işlemler ile İhracat 2007/2 sayılı Tebliğ'in 8 inci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları kapsamındaki işlemler için belgenin kağıt ortamındaki basılı nüshası üzerinde revize işlemlerinin yer alması gerekir. Bir başka ifade ile, ilgili firmalarca bu kapsamdaki işlemler için belgenin elektronik ortamdaki son halini içeren basılı nüshasının temin edilmesi gerekir. Bu durumdaki revize müracaatı, elektronik ortamdaki müracaatla eş zamanlı olarak veya müteakiben ilgili firma tarafından belge aslı ile birlikte ilgili İBGS'ye yapılır. İlgili İBGS'ce, gerekli işlemler elektronik ortamdaki müracaatın sonucu dikkate alınarak sonuçlandırılır.

Belge Süresi ve Ek Süre 14- DİİB süresi, belge tarihinde başlar ve belgede kayıtlı süre sonunun (ek süre, haklı ve mücbir sebep ile fevkalade hallere ilişkin süreler dahil) rastladığı ayın

son gününde biter. Örnek: 1/1/2007 tarihinde alınan ve belge süresi 12 (oniki) ay olarak belirlenen bir belgenin süre sonu 31/12/2007 tarihi olacaktır, 3/1/2007 tarihinde alınan ve belge süresi 12 (oniki) ay olarak belirlenen bir belgenin belgede kayıtlı süre sonunun 2/1/2008 tarihi olması nedeniyle belge süresi sonu 31/1/2008 tarihi olacaktır. DİİB süresinin başlangıcı 31 (otuzbir) gün çeken bir ayın son günü ise belgenin süre sonu 30 (otuz) gün çeken bir aya denk gelmesi halinde, belgenin süre sonu 30 (otuz) gün çeken ayın son günüdür. Örnek: 31/3/2007 tarihinde alınan ve süresi 6 (altı) ay olan belgenin süre sonu 30/9/2007 tarihi olacaktır. Bu çerçevede; DİİB tarihinden önceki ve belgede kayıtlı süre sonunun rastladığı ayın son gününden sonraki ithalat ve ihracata ilişkin GB'ler ile faturalar [GB'lerin (özel fatura dahil) ilgili gümrük idarelerince tescil tarihleri; belgeden belgeye teslime, yurt içi alıma ve ihracat sayılan satış ve teslimlere ilişkin faturaların ise düzenlenme tarihleri dikkate alınarak], belge kapsamında değerlendirilmez. Ancak, ek süre müracaat tarihi ile ek süre müracaatının değerlendirilerek sonuca bağlanmasına kadar geçen süre zarfında belge kapsamında yapılan ihracatın da (örneğin; manuel belgede belge sayısının, elektronik ortamda düzenlenen belgede ise satır kodu yer alan ve ekranda otomatik düşümün yapıldığının görüldüğü GB'ler itibarıyla) ek süre müracaatının olumlu sonuçlandırılması kaydıyla belge ihracat taahhüdünün kapatılmasında kullanılması mümkündür.

Diğer taraftan; belgenin ithalat süresi ile ihracat süresinin farklı olduğu durumlarda belgenin süre sonu, öngörülen sürelerden hangisi daha sonra bitiyorsa o süre dikkate alınarak belirlenir.

15- 20/12/2006 tarihinden itibaren elektronik ortamda düzenlenmiş DİİB sahibi bir firmanın belge süresi sonundan itibaren en geç 1 (bir) ay içerisinde kapatma müracaatında bulunması halinde; İhracat 2006/12 sayılı Tebliğ'in ilgili hükümlerinde belirtilen şartların yerine getirilmesi kaydıyla, ilgili ek süre hakkının kapatma aşamasından önce kullanılmasında bir

sakınca görülmemektedir. Diğer taraftan; 20/12/2006 tarihinden önce elektronik ortamda düzenlenmiş, 3 (üç) aylık süre içerisinde elektronik ortamda kapatma müracaatında bulunmuş ve henüz ihracat taahhüdü kapatılmamış belge sahibi firmalar için de İhracat 2005/1 sayılı Tebliğ'in ilgili hükümlerinde belirtilen şartların yerine getirilmesi kaydıyla, ilgili ek süre hakkının kapatma aşamasından önce kullanılmasında bir sakınca görülmemektedir.

Süre Kaydırımına İlişkin Ek Süre

16- İlgili firma tarafından, en geç belge süresi sonundan itibaren 1 (bir) ay içerisinde elektronik ortamda Müsteşarlığa müracaat edilmesi kaydıyla, DİİB kapsamında ilk ithalatın yapıldığı (belge kapsamında ihraç edilmek üzere yurt içinden temin edilen eşyanın da ithalat gibi değerlendirildiği dikkate alınmak suretiyle) tarihe kadar azami 3 (üç) ay olmak üzere DİİB'e süre verilir. Belirtilen sürede yapılmayan müracaatlar değerlendirmeye alınmaz. Belge kapsamında ithalat veya yurt içi alım yapılmamışsa hiçbir surette bu kapsamda ek süre verilmez.

Diğer taraftan; belge ihracat taahhüdünün kapatılması esnasında, bu kapsamda verilen ek süre ile ilgili olarak esas alınan ilk ithalatın yapıldığı tarihin, belge kapsamında sunulan ithalata ilişkin GB'ler ve/veya yurt içi alım faturaları çerçevesinde teyit edilmesi gerekmektedir. Ancak, bu kapsamda bir uyumsuzluğun tespiti halinde konunun Müsteşarlığa intikal ettirilmesi gerekmektedir.

Performansa İlişkin Ek Süre

17- İlgili firma tarafından müracaat edilmesi kaydıyla, DİİB süresi içerisinde gerçekleştirilen ihracat değerinin belge ihracat taahhüdü değerine oranının en az %50 olması halinde, (komple tesis veya gemi inşasına ilişkin düzenlenen belgelerde üretimin %50'sinin tamamlandığının belgelenmesi halinde) DİİB'e belge orijinal süresinin yarısı kadar ek süre verilebilir. Ayrıca, indirimli teminattan yararlandırılan belgelerde de, yukarıda belirtildiği şekilde %50 gerçekleşme oranı aranır.

Firmaların bu kapsamdaki ek süre imkanından yararlanabilmeleri için, ilgili belgenin performansına istinaden en geç belge süresi sonundan itibaren 1 (bir) ay içerisinde elektronik ortamda Müsteşarlığa müracaat etmeleri gerekmektedir. Belirtilen sürede yapılmayan müracaatlar değerlendirmeye alınmaz. Komple tesis veya gemi inşasına ilişkin düzenlenen belgelerde, gemi inşa faaliyetinin %50'sinin tamamlandığının Deniz Ticaret Odasınca tasdikli ekspertiz raporu ile komple tesis üretim faaliyetinin %50'sinin tamamlandığının ise ticaret ve/veya sanayi odalarınca tasdikli ekspertiz raporu ile tevsiki kaydıyla söz konusu belgelere belge orijinal süresinin yarısı kadar ek süre verilebilir.

DİİB kapsamında serbest bölgelere gerçekleştirilen ihracatın, performansa (%50) bağlı olarak verilen ek süreler kapsamında değerlendirilebilmesi için, ihracı taahhüt edilen işlem görmüş ürünün bu Genelgenin 21 ila 28 inci maddeleri çerçevesinde işlemlerinin tamamlandığını tevsik edici bilgi ve belgelerin aranması gerekmektedir.

İhracat 2006/12 sayılı Tebliğ'in 38 inci maddesinin onuncu fıkrasında belirtilen belgeden belgeye teslimlerin performansa bağlı olarak verilen ek süre kapsamında değerlendirilebilmesi için, yurt içinde teslim eden belge sahibi firmaya ait DİİB'deki işlem görmüş ürünü teslim alan belge sahibi firmanın, satışa konu eşyaya tekabül eden kendi belgesindeki işlem görmüş ürünün ihracatını gerçekleştirmiş olması gerekir. Bu durumda, yurt içinde eşya teslim eden belge sahibi firmanın ihracat performansının hesaplanmasında, teslim tarihindeki TCMB döviz satış kuru baz alınarak YTL/TL olan satış değeri ABD Dolarına dönüştürülür.

7

Bedelsiz ithalat imkanı tanınan DİİB sahibi firmaların, İhracat 2006/12 sayılı Tebliğ'in 22 nci maddesinin ikinci fıkrasına istinaden ek süre imkanından yararlanmak üzere başvuruda bulunmaları halinde, belge kapsamında gerçekleştirilen ihracata ilişkin değer bazındaki hesaplamanın, belge kapsamında ihracatı gerçekleştirilen işlem görmüş ürünün üretilmesinde kullanılmış olan bedelsiz ithalata konu girdi için, söz konusu girdinin miktarı ile bu girdiye ilişkin olarak belgede belirlenen birim fiyat üzerinden bir değere ulaşılarak, ulaşılan bu değere ilgili ihracata ilişkin GB'nin 46 no'lu hanesinde belirtilen işçilik bedelinin eklenmesi suretiyle elde edilecek toplam değer üzerinden yapılması mümkün bulunmaktadır.
Haklı Sebebe İlişkin Ek Süre 18- Haklı sebebe istinaden ek süre almak isteyen firmaların en geç belge süresi sonundan itibaren 1 (bir) ay içerisinde elektronik ortamda Müsteşarlığa müracaat etmeleri gerekmektedir. Belirtilen sürede yapılmayan müracaatlar değerlendirmeye alınmaz. DİİB'e, ilgili firmanın belge kapsamındaki önceden ihracatına tekabül eden ithalatını tamamlayamaması haline mahsus olmak üzere, belge süresi sonundan itibaren azami belge orijinal süresinin yarısı kadar haklı sebebe ilişkin ek süre verilebilir.

DİİB kapsamında serbest bölgelere gerçekleştirilen ihracatın, haklı sebebe istinaden verilen ek süreler kapsamında değerlendirilebilmesi için, ihracı taahhüt edilen işlem görmüş ürünün bu Genelgenin 21 ila 28 inci maddeleri çerçevesinde işlemlerinin tamamlandığını tevsik edici bilgi ve belgelerin aranması gerekmektedir.
Ayrıca, İhracat 2006/12 sayılı Tebliğ'in 38 inci maddesinin onuncu fıkrasında belirtilen belgeden belgeye teslimlerin haklı sebebe ilişkin ek süre kapsamında değerlendirilebilmesi için, yurt içinde teslim eden belge sahibi firmaya ait DİİB'deki işlem görmüş ürünü teslim alan belge sahibi firmanın, satışa konu eşyaya tekabül eden kendi belgesindeki işlem görmüş ürünün ihracatını gerçekleştirmiş olması gerekir. Bu durumda, yurt içinde eşya teslim eden belge sahibi firmanın

ihracat performansının hesaplanmasında, teslim tarihindeki TCMB döviz satış kuru baz alınarak YTL/TL olan satış değeri ABD Dolarına dönüştürülür.

Diğer taraftan, satır kodu yer almadığından ihracat taahhüt hesabına saydırılamayan gümrük beyannameleri nedeniyle ihracatını tamamlayamayan firmalara ait belgelere, ihracata ilişkin bir gümrük beyannamesinin belge ihracat taahhüdüne saydırılmasına ilişkin diğer şartlar saklı kalmak kaydıyla, münhasıran satır kodunun yer almaması durumuna mahsus olmak üzere, belge süresi sonundan itibaren azami belge orijinal süresinin yarısına kadar haklı sebebe ilişkin ek süre verilebilir. Bu nedenle ek süre müracaatında bulunulması halinde, satır kodu yer almadığından taahhüt hesabına saydırılamayan gümrük beyannamelerinin Müsteşarlığa ibraz edilmesi ve bu gümrük beyannamelerinin aslı üzerine "İhracat 2006/12 sayılı Tebliğ'in 24 üncü maddesinin üçüncü fıkrası kapsamında ek süre almak için ibraz edilmiş olup, herhangi bir dahilde işleme izin belgesi veya dahilde işleme izni taahhüt hesabının kapatılmasında kullanılamaz." meşruhatının düşülmesi gerekmektedir. Bu kapsamdaki ek süre, Müsteşarlığa ibraz edilen ve diğer şartlar saklı kalmak kaydıyla, satır kodu yer almadığından belge ihracat taahhüdüne saydırılamayan ihracata ilişkin gümrük beyannameleri kapsamı eşya ile aynı ad ve 8-12'li bazda gümrük tarife istatistik pozisyonundaki eşyanın miktarı kadar yeniden ihracat gerçekleştirilebilmesi için verilecek olup, bu miktarı aşan kısım ihracat taahhüt hesabına sayılmayacaktır. Bu kapsamda verilecek ek sürede, "Bu belgeye İhracat 2006/12 sayılı Tebliğ'in 24 üncü maddesinin üçüncü fıkrasına istinaden belge kapsamında ..... (ek süre müracaatında ibraz edilen ve sadece satır kodu yer almadığından belge ihracat taahhüdüne saydırılamayan ihracata ilişkin gümrük beyannameleri kapsamı eşyanın birimleri itibariyle miktarları kadar) ihracat gerçekleştirilmesi için .../.../.... tarihine kadar ek süre verilmiş olup, bu süre zarfında belge kapsamında ithalat yapılması mümkün değildir." ibaresinin belgenin özel şartlar bölümüne dercedilmesi gerekmektedir. Diğer taraftan, başka bir belgeye ait satır kodunun yer alması nedeniyle ilgili belgenin ihracat taahhüdüne saydırılamayan gümrük beyannameleri İhracat 2006/12 sayılı Tebliğ'in 24 üncü maddesinin üçüncü fıkrası hükmü çerçevesinde değerlendirilmeye alınmaz.

Mücbir Sebep ile Fevkalade Hallere İlişkin Ek Süre

19- İhracat 2006/12 sayılı Tebliğ'in 25 inci maddesinde sayılan mücbir sebep ve fevkalade hallerin DİİB süresi içerisinde meydana gelmesi halinde, mücbir sebep ile fevkalade hallere istinaden ek süre almak isteyen firmaların en geç belge süresi sonundan itibaren 1 (bir) ay içerisinde elektronik ortamda Müsteşarlığa müracaat etmeleri gerekmektedir. Belirtilen sürede

yapılmayan müracaatlar değerlendirmeye alınmaz.

Mücbir sebep ile fevkalade hallere ilişkin ek süre taleplerinin değerlendirmeye alınabilmesi için; İhracat 2006/12 sayılı Tebliğ'in 25 inci maddesinde belirtildiği şekilde ilgili bilgi ve belgelerin asıllarının ilgili İBGS'ye ibraz edilmesi ve ilgili İBGS'ce bu bilgi ve belgelerin DİR Otomasyon Sistemi'ne aktarılarak asıllarının muhafaza edilmesi gerekmektedir.

8

Ek Sürelere İlişkin Uygulama

20- İhracat 2006/12 sayılı Tebliğ'in 23 ve 24 üncü maddelerine istinaden haklı sebebe ilişkin verilecek ek süre ve İhracat 2006/12 sayılı Tebliğ'in 21 ve 22 nci maddelerine istinaden verilecek ek süreler, belge üzerinde kayıtlı süre sonundan başlamak üzere verilir. (Örnek: Belgede kayıtlı süre sonu 7/3/2007 tarihi ise, ek süre verilirken bu tarih esas alınır. Bu tarihin rastladığı ayın son günü olan 31/3/2007 tarihi dikkate alınmaz.) Diğer taraftan; mücbir sebep ile fevkalade hallere istinaden DİİB'e verilecek ilave süre, belge sahibi firma tarafından İhracat 2006/12 sayılı Tebliğ'in 25 inci maddesinde belirtilen mücbir sebep ile fevkalade haller kapsamında yapılan ilave süre talebinin Müsteşarlık tarafından uygun görüldüğü tarihten itibaren, mücbir sebep veya fevkalade hal süresi dikkate alınarak belirlenir.

Ayrıca; İhracat 2006/12 sayılı Tebliğ'in 23 ve 24 üncü maddelerine istinaden haklı sebebe ilişkin verilecek ek süre hariç olmak üzere, bu Genelge'nin 14 üncü maddesinin ikinci paragrafında belirtilen şekilde, ek süre müracaatının yapıldığı tarihten bu ek süre müracaatının gerekli bilgi ve belgelerin teminini müteakip sonuca bağlanmasına kadar geçen süre zarfında firmalar tarafından gerçekleştirilen ihracatın da, ilgili belge taahhüdünün kapatılmasında kullanılması mümkün bulunmaktadır.

İhracatın Gerçekleştirilmesi ve Serbest Bölgelere Gerçekleştirilen İhracat

21- İhracatın gerçekleştirilmesi, DİİB/Dİİ'de ihracı taahhüt edilen işlem görmüş ürünün, İhracat 2006/12 sayılı Tebliğ ile ihracat rejimi ve gümrük mevzuatı hükümleri çerçevesinde Türkiye Gümrük Bölgesi dışına veya serbest bölgelere ihraç edilmesidir.

22- Serbest bölgeye yapılan ihracat esnasında Ön Statü Belgesinin düzenlenmesi suretiyle ihracata konu eşyanın serbest dolaşımda olup olmadığının tespit edilmesi gerekmektedir. Söz konusu belgenin aslının veya aslı yerine geçmek üzere ilgili gümrük idaresinden temin edilen

gümrük idaresince tasdikli örneğinin taahhüt kapatma esnasında tevsiki aranır.

23- Şartlı muafiyet sistemi çerçevesinde, belge süresi içerisinde serbest bölgelere yapılan ihracatın en geç belge süresi bitiminden itibaren 3 (üç) ay içerisinde; serbest bölgelerden başka bir ülkeye satışının yapıldığının, Yatırım Teşvik Belgesi veya bir başka belge/izin kapsamında Türkiye Gümrük Bölgesine ithalatının yapıldığının, serbest bölgelerde bulunan tesislerin yapımında kullanıldığının, serbest bölgelerde bulunan tesislerde makine-teçhizat, demirbaşa kayıtlı eşya veya bunların parçası olarak kullanıldığının, serbest bölgelerde yerleşik gemi inşa faaliyetinde bulunan firmalara gemi inşasında kullanılmak üzere tesliminin yapıldığının, serbest bölgelerden gümrüksüz satış mağazalarına satışının yapıldığının veya serbest bölgelerden kara, deniz ve hava taşıtlarına kumanya olarak tesliminin yapıldığının tevsiki kaydıyla, belge ihracat taahhüdü kapatılır.

DİİB kapsamında serbest bölgeye ihracı gerçekleştirilen işlem görmüş ürünün ilgili belge ihracat taahhüdüne sayılabilmesi için, işlem görmüş ürünün en geç belge süresi bitiminden itibaren 3 (üç) ay içerisinde;

- Serbest bölgeden başka bir ülkeye satışının yapılması halinde; satışı yapan firmaya ait Serbest Bölge Bilgi İşlem Formu firma nüshasının aslının İBGS'ye tevsik edilmesi gerekmektedir. Tevsik edilen Serbest Bölge Bilgi İşlem Formu üzerine İBGS'ce "..... unvanlı firmanın ..../..../..... tarihli ve ..... sayılı DİİB'in ihracat taahhüdüne sayılmıştır." meşruhatı düşülür. Taahhüt hesabına sayıldığına dair üzerine meşruhat düşülmüş ilgili Serbest Bölge Bilgi İşlem Formunun fotokopisi alındıktan sonra söz konusu form aslı belge sahibi firmaya iade edilir.

- Serbest bölgeden Türkiye Gümrük Bölgesine Yatırım Teşvik Belgesi veya bir başka belge/izin kapsamında ithal edilmesi halinde; serbest bölgeden yapılan ithalata ilişkin GB aslının ve bu ithalatın yapıldığı elektronik ortamda düzenlenmeyen dahilde işleme izin belgesinin, dahilde işleme izninin veya Yatırım Teşvik Belgesinin noter tasdikli örneğinin, İBGS'ye tevsik edilmesi gerekmektedir. Bu kapsamdaki ithalatın elektronik ortamda düzenlenen dahilde işleme izin belgesi kapsamında yapılması durumunda ise, bu bilgilerin elektronik ortamdan teyit edilmesini müteakip, söz konusu ithalata ilişkin bilgi ile dahilde işleme izin belgesinin elektronik ortamdan alınan kağıt nüshasının kapatma dosyasında muhafaza edilmesi gerekmektedir. Tevsik edilen GB

üzerine İBGS'ce, "..... unvanlı firmanın ..../..../..... tarihli ve ..... sayılı DİİB'in ihracat taahhüdüne sayılmıştır." meşruhatı düşülür. Taahhüt hesabına sayıldığına dair üzerine meşruhat düşülmüş ilgili ithalata ilişkin GB'nin fotokopisi alındıktan sonra söz konusu beyanname aslı belge sahibi firmaya iade edilir.

- Serbest bölgede bulunan tesislerin yapımında kullanılması, serbest bölgelerde bulunan tesislerde makine-teçhizat, demirbaşa kayıtlı eşya veya bunların parçası olarak kullanılması ve serbest bölgelerde yerleşik gemi inşa faaliyetinde bulunan firmalara gemi inşasında kullanılmak üzere tesliminin yapılması halinde; serbest bölge gümrük müdürlüğü ve serbest bölge müdürlüğü tarafından müştereken düzenlenecek tutanağın ilgili İBGS'ye tevsik edilmesi gerekmektedir.

- Serbest bölgeden gümrüksüz satış mağazalarına satışının yapılması veya serbest bölgelerden kara, deniz ve hava taşıtlarına kumanya olarak tesliminin yapılması halinde; satışı yapan firmaya ait Serbest Bölge Bilgi İşlem Formu firma nüshasının aslının İBGS'ye tevsik edilmesi gerekmektedir. Tevsik edilen Serbest Bölge Bilgi İşlem Formu üzerine İBGS'ce "..... unvanlı firmanın ..../..../..... tarihli ve ..... sayılı DİİB'in ihracat taahhüdüne sayılmıştır." meşruhatı düşülür. Taahhüt hesabına sayıldığına dair üzerine meşruhat düşülmüş ilgili Serbest Bölge Bilgi İşlem Formunun fotokopisi alındıktan sonra söz konusu form aslı belge sahibi firmaya iade edilir.

Diğer taraftan, serbest bölgeye ihraç edilen işlem görmüş ürünün, serbest bölgede yeniden işleme faaliyetine tabi tutularak vasfının değişmesi (8'li bazda GTİP, madde adı, vb.) suretiyle en geç belge süresi bitiminden itibaren 3 (üç) ay içerisinde; serbest bölgeden başka bir ülkeye satışının yapılması, Yatırım Teşvik Belgesi veya bir başka belge/izin kapsamında Türkiye Gümrük Bölgesine ithalatının yapılması, serbest bölgelerde bulunan tesislerin yapımında kullanılması, serbest bölgelerde bulunan tesislerde makine-teçhizat, demirbaşa kayıtlı eşya veya bunların parçası olarak kullanılması, serbest bölgelerde yerleşik gemi inşa faaliyetinde bulunan firmalara gemi inşasında kullanılmak üzere tesliminin yapılması, serbest bölgelerden gümrüksüz satış mağazalarına satışının yapılması veya serbest bölgelerden kara, deniz ve hava taşıtlarına kumanya olarak tesliminin yapılması durumunda, Serbest Bölge Müdürlüğünden veya Serbest Bölge Gümrük Müdürlüğünden bu durumu tevsik edici yazı aranır.

24- Geri ödeme sistemi çerçevesinde, belge süresi içerisinde serbest bölgelere yapılan ihracatın belge süresi bitiminden itibaren 3 (üç) ay içerisinde; serbest bölgelerden başka bir ülkeye satışının yapıldığının, serbest bölgelerde bulunan tesislerin yapımında kullanıldığının, serbest

bölgelerde bulunan tesislerde makine-teçhizat, demirbaşa kayıtlı eşya veya bunların parçası olarak kullanıldığının, serbest bölgelerde yerleşik gemi inşa faaliyetinde bulunan firmalara gemi inşasında kullanılmak üzere tesliminin yapıldığının, serbest bölgelerden gümrüksüz satış mağazalarına satışının yapıldığının veya serbest bölgelerden kara, deniz ve hava taşıtlarına kumanya olarak tesliminin yapıldığının tevsiki kaydıyla, belge ihracat taahhüdü kapatılır.

10

DİİB kapsamında serbest bölgeye ihracı gerçekleştirilen işlem görmüş ürünün ilgili belge ihracat taahhüdüne sayılabilmesi için, işlem görmüş ürünün en geç belge süresi bitiminden itibaren 3 (üç) ay içerisinde;

- Serbest bölgeden başka bir ülkeye satışının yapılması durumunda, satışı yapan firmaya ait Serbest Bölge Bilgi İşlem Formu firma nüshasının aslının İBGS'ye tevsik edilmesi gerekmektedir. Tevsik edilen Serbest Bölge Bilgi İşlem Formu üzerine İBGS'ce "..... unvanlı firmanın ..../..../..... tarihli ve ..... sayılı DİİB'in ihracat taahhüdüne sayılmıştır." meşruhatı düşülür. Taahhüt hesabına sayıldığına dair üzerine meşruhat düşülmüş ilgili Serbest Bölge Bilgi İşlem Formunun fotokopisi alındıktan sonra söz konusu form aslı belge sahibi firmaya iade edilir.

- Serbest bölgede bulunan tesislerin yapımında kullanılması, serbest bölgelerde bulunan tesislerde makine-teçhizat, demirbaşa kayıtlı eşya veya bunların parçası olarak kullanılması ve serbest bölgelerde yerleşik gemi inşa faaliyetinde bulunan firmalara gemi inşasında kullanılmak üzere tesliminin yapılması halinde; serbest bölge gümrük müdürlüğü ve serbest bölge müdürlüğü tarafından müştereken düzenlenecek tutanağın ilgili İBGS'ye tevsik edilmesi gerekmektedir.

- Serbest bölgeden gümrüksüz satış mağazalarına satışının yapılması veya serbest bölgelerden kara, deniz ve hava taşıtlarına kumanya olarak tesliminin yapılması halinde; satışı yapan firmaya ait Serbest Bölge Bilgi İşlem Formu firma nüshasının aslının İBGS'ye tevsik edilmesi gerekmektedir. Tevsik edilen Serbest Bölge Bilgi İşlem Formu üzerine İBGS'ce "..... unvanlı firmanın ..../..../..... tarihli ve ..... sayılı DİİB'in ihracat taahhüdüne sayılmıştır." meşruhatı düşülür. Taahhüt hesabına sayıldığına dair üzerine meşruhat düşülmüş ilgili Serbest Bölge Bilgi İşlem Formunun fotokopisi alındıktan sonra söz konusu form aslı belge sahibi firmaya iade edilir.

Diğer taraftan, serbest bölgeye ihraç edilen işlem görmüş ürünün, serbest bölgede yeniden işleme faaliyetine tabi tutularak vasfının değişmesi (8'li bazda GTİP, madde adı, vb.) suretiyle en

geç belge süresi bitiminden itibaren 3 (üç) ay içerisinde; serbest bölgeden başka bir ülkeye satışının yapılması, serbest bölgelerde bulunan tesislerin yapımında kullanılması, serbest bölgelerde bulunan tesislerde makine-teçhizat, demirbaşa kayıtlı eşya veya bunların parçası olarak kullanılması, serbest bölgelerde yerleşik gemi inşa faaliyetinde bulunan firmalara gemi inşasında kullanılmak üzere tesliminin yapılması, serbest bölgelerden gümrüksüz satış mağazalarına satışının yapılması veya serbest bölgelerden kara, deniz ve hava taşıtlarına kumanya olarak tesliminin yapılması durumunda, Serbest Bölge Müdürlüğünden veya Serbest Bölge Gümrük Müdürlüğünden bu durumu tevsik edici ayrıca bir yazı aranır.

25- DİİB sahibi firmanın bir serbest bölgeye çıkardığı eşyanın, başka bir serbest bölgeye (ikinci bir serbest bölgeye) veya antrepoya satışının yapılması halinde, ikinci bir serbest bölgeye veya antrepoya satışı yapılan eşyanın ilgili DİİB taahhüdünün kapatılmasında kullanılması mümkün bulunmamaktadır.

Ancak; birinci serbest bölgeden ikinci serbest bölgeye veya antrepoya satışı yapılan eşyanın, bu ikinci serbest bölgeden veya antrepodan bu Genelgenin 23 ve 24 üncü maddeleri çerçevesinde işlemlerinin tamamlandığının tevsiki kaydıyla belge ihracat taahhüdünün kapatılmasında kullanılması mümkün bulunmaktadır.

26- DİİB sahibi bir firma tarafından, bu belge kapsamında bir serbest bölgeye yapılan eşya çıkışını müteakip söz konusu eşyanın, bu serbest bölgeden transit beyannamesi ile başka bir ülkeye transitinde, ilgili beyanname nüshalarının hiçbirinin firmanın eline geçmediği dikkate alınmak suretiyle, bu kapsamdaki transit rejimine ilişkin beyannamelerin ilgili gümrük idaresinden onaylı bir fotokopisinin getirilmesi halinde; bu Genelgenin 23 ve 24 üncü maddeleri çerçevesinde yapılması gereken işlemler açısından söz konusu beyannamelerin ilgili DİİB taahhüt kapatma işleminde dikkate alınması mümkün bulunmaktadır.

27- DİİB sahibi bir firma tarafından serbest bölgeye çıkışı yapılan eşya, bu serbest bölgede tüketiliyor ise (örneğin serbest bölgeye gönderilen yağdan yemek yapılıp serbest bölgede tüketiliyor ise), bahse konu eşyanın ilgili DİİB taahhüdünün kapatılmasında kullanılması mümkün bulunmamaktadır.

28- DİİB kapsamında serbest bölgelere ihraç edilen eşyanın bilahare (serbest bölgeye satışı yapılan malın Türkiye'ye ithal edilmek istenmesi halinde) serbest bölgeden yapılacak ithalatında

[herhangi bir başka belge (yatırım teşvik belgesi veya bir başka DİİB/Dİİ) kapsamında olmaksızın], serbest bölgeden ithal edilen eşyaya ilişkin serbest dolaşıma giriş beyannamesinin tescil edildiği tarih dikkate alınarak (bu tarih itibarıyla belgenin/iznin geçerli olması gerekmektedir), bu işlem görmüş ürünün elde edilmesinde kullanılan ithal girdiler için bu beyannameye ilişkin vergilerin, 2005/8391 sayılı Karar'ın 19 uncu maddesinin dördüncü fıkrasında belirtilen şekilde ödenmiş olduğunun tespiti durumunda, belge/izin ihracat taahhüdünün serbest dolaşıma giren eşyaya tekabül eden ihracatın gerçekleşmesi aranmaksızın kapatılması mümkün bulunmaktadır. Ancak, konuya ilişkin işlemler tekemmül ettirilirken, 2005/8391 sayılı Karar'ın 19 uncu maddesinin dördüncü fıkrasında belirtilen diğer işlemlerin de (varsa) tamamlanması gerekmektedir.

Aracı İhracatçı ile İhracat

29- DİİB kapsamında işlem görmüş ürünün ihracatı, belge sahibi firma tarafından yapılabileceği gibi, başka bir ihracatçı aracılığı ile de yapılabilir. Ancak, elektronik ortamda düzenlenen DİİB kapsamındaki işlemler için, aracı ihracatçı firmanın unvanı ile tek vergi numarasının bildirilmesi kaydıyla önceden ilgili İBGS'den izin alınması gerekir. Müsteşarlıkça (İhracat Genel Müdürlüğü) aracı ihracatçı kullanımına kısıtlama getirilebilir.

Aracı ihracatçı ile yapılan ihracata ilişkin GB üzerinde, belge sahibi firma ve varsa yan sanayici firma unvanları ile belge satır kodunun kaydedilmiş olması kaydıyla, ilgili gümrük idaresince ihracata izin verilir.

Aracı ihracatçı ile yapılan ihracatın DİİB kapsamında değerlendirilebilmesi için, işlem görmüş ürünün belge sahibi firmadan tedarik edildiği ve belge ihracat taahhüdünde yer aldığı şekilde ihracının gerçekleştirilmesi gerekir.

Grup Firması İle İhracat

30- Grup firması, ana ortaklığın doğrudan kendisi veya diğer grup firmaları veya iştirakleri vasıtasıyla; sermaye ve yönetim ilişkileri çerçevesinde asgari %50 oranında hisseye veya asgari %50 oranında oy hakkına veya yönetim kurulu üyelerinin asgari %50'sini seçme hakkına veya yönetim kurulu üyelerinin asgari %50'sine sahip olduğu işletmeyi ifade etmektedir.

Bu kapsamda; grup firmaları ile gerçekleştirilen ihracatın DİİB ihracat taahhüdüne sayılabilmesi için ihracatı gerçekleştiren grup firmasının söz konusu DİİB kapsamında işleme faaliyetinin tamamını veya son aşamasını gerçekleştirmesinin öngörülmesi, bir başka ifade ile belge üzerinde yan sanayici olarak unvanının kayıtlı olması, DİİB kapsamında ithal edilen eşyanın, işleme faaliyetinin tamamı veya son aşaması gerçekleştirilmek üzere DİİB sahibi firma tarafından aynı zamanda yan sanayici olan grup firmasına teslim edilmesi ve ihracatın bu koşullarda grup firması tarafından gerçekleştirilmiş olması gerekmektedir. Bu durumda, grup firması tarafından ihracatın gerçekleştirilmesi nedeniyle bu firmanın, ilgili DİİB kapsamında aracı ihracatçı gibi değerlendirilmek suretiyle DİR Otomasyon Sistemi'nde tanımlanması gerekmektedir.

Temsilci Aracılığı ile İthalat

31- DİİB kapsamındaki eşyanın ithalatı, belge sahibi firma tarafından yapılabileceği gibi Borçlar Kanununun doğrudan ya da dolaylı temsil hükümlerine göre tayin edilmiş olmak kaydıyla, temsilci aracılığıyla da yapılabilir. Ancak, elektronik ortamda düzenlenen DİİB kapsamında temsilci aracılığıyla ithalat yapılabilmesi için, temsilci firma unvanı ile bu firmaya ait tek vergi numarasının bildirilmesi kaydıyla önceden ilgili İBGS'den izin alınması gerekir.

Temsilci aracılığı ile yapılan ithalatta; ilgili gümrük idaresince, belge süresi içerisinde belirtilen miktarı geçmemesi kaydıyla ithalata izin verilir. Ayrıca, temsilci aracılığı ile yapılan ithalata ilişkin GB üzerinde, belge sahibi firma unvanı ile belge satır kodunun kaydedilmiş olması kaydıyla, ilgili gümrük idaresince ithalata izin verilir.

Gözetim ve Korunma Önlemlerine Tabi Eşya

32- DİİB kapsamında ithali gözetim ve korunma önlemlerine tabi eşyanın serbest dolaşıma girebilmesi için, firmaların (yan sanayici veya aracı ihracatçı dahil) ithal tarihi itibarıyla yürürlükte bulunan gözetim ve korunma önlemleri çerçevesinde ithal lisanslarının (kota) ve/veya gözetim belgelerinin kapatma esnasında İBGS'ye tevsik edilmesi gerekmektedir.

Türkiye'nin AT Uygulaması dışında uyguladığı gözetim ve korunma önlemlerine tabi tutulan eşyaların işlem görmüş ürün olarak belge kapsamında AT üyesi ülkelere ihraç edilmesi durumunda, belge kapsamında ihraç edilen işlem görmüş ürünün üretiminde kullanılan eşyanın Türkiye'nin AT dışında münferiden uyguladığı gözetim ve korunma önlemlerine tabi bir eşya olup olmadığı hususu kontrol edilir. Söz konusu ithal eşyasının Türkiye'nin AT dışında münferiden uyguladığı gözetim ve korunma önlemlerine tabi bir eşya olduğunun tespit edilmesi durumunda

gözetim ve korunma önlemlerine ilişkin belge aranmaz.

Kapatma Müracaatı 33- DİİB sahibi firmaların, en geç belge süresi sonundan (belgede kayıtlı süre sonunun rastladığı ayın son gününden) itibaren 3 (üç) ay içerisinde, belge ihracat taahhüdünü kapatmak için elektronik ortamda ve aynı süre içerisinde İhracat 2006/12 sayılı Tebliğ eki ek-3'te belirtilen bilgi ve belgelerle birlikte üyesi bulundukları İBGS'ye (belge sahibi firmanın birden fazla İBGS'ye üyeliğinin söz konusu olması durumunda ise, İhracat 2006/12 sayılı Tebliğ eki ek-10'da

yer alan ve her bir İBGS'nin taahhüt kapatma işlemi açısından yetkili olduğu belirtilen sektörler dikkate alınarak belge sahibi firmanın elektronik ortamda tercih ettiği İBGS'ye) müracaat etmeleri gerekmektedir.

Bu kapsamda, elektronik ortamda gerekli uyarı yapılmasına rağmen, henüz taahhüt kapatma müracaatında bulunmamış DİİB sahibi firmalar, 3 (üç) aylık taahhüt kapatmaya müracaat süresinin bitimine 1 (bir) ay kala ilgili İBGS'ce yazı ile uyarılır. Belge süresi sonundan itibaren 3 (üç) ay içerisinde kapatma müracaatında bulunmayan firmalar adına düzenlenen belgeler ise, ilgili İBGS'ce müeyyide uygulanarak resen kapatılır.

Resen kapatılan DİİB'ler aylık listeler halinde Resmi Gazete'de yayımlanır. Resen kapatma işlemi, ilgili mercilere ve ilgili vergi dairelerine ayrıca bildirilmez ve resen kapatılan DİİB'ler, gerekli işlemler açısından ilgili mercilerce ve ilgili vergi dairelerince Resmi Gazete'den takip edilir.

Kapatma Müracaatının Değerlendirilmesi

34- DİİB'lerin ihracat taahhüdünün kapatılmasına ilişkin yapılan müracaat sonucunda, eksik bilgi ve belge gönderildiğinin İBGS'ce tespiti halinde, bu eksiklik 1 (bir) ay içerisinde tamamlanmak üzere ilgili firmaya bildirilir. Bu süre içerisinde eksik bilgi ve belgelerin tamamlanmaması durumunda, ihracat taahhüdü mevcut bilgi ve belgelerle kapatılır.

35- DİİB ihracat taahhütleri; belge şartlarına göre ithal edilen hammadde, yardımcı madde, yarı mamul, mamul, değişmemiş eşya ile ambalaj ve işletme malzemelerinin, belgede kayıtlı ihraç mamulünün üretiminde kullanıldığının tespiti yanında, İhracat 2006/12 sayılı Tebliğ'in 45 inci maddesinde belirtildiği üzere döviz kullanım oranının (ikincil işlem görmüş ürün taahhüdü içeren tarım ürünleri ihracatında bu oran %100'dür.) %80'i aşmaması ve belgede işletme malzemesi ile

değişmemiş eşya ithalatı öngörülmüşse bu malzeme ve/veya eşyanın CIF ithal tutarının gerçekleşen toplam FOB ihraç tutarına oranının sırasıyla %2 (doğal taşlar ile kıymetli maden ve taş ihraç taahhüdü içeren belgelerde işletme malzemesi için uygulanacak oran %10'dur) ve %1'i aşmaması kaydıyla kapatılır.

36- Bir GB'nin ilgili DİİB taahhüdüne sayılabilmesi için, bu GB'nin DİR Otomasyon Sistemi'nden otomatik düşümünün yapılmış olması ve bu GB üzerinde belge sayısını içeren satır kodunun yer alması zorunludur.

Ancak;
- BİLGE Sistemine dahil olan gümrük idarelerinde işlem gören ve DİR Otomasyon Sistemi'nde otomatik düşümü yapılmış olan GB üzerinde belge sayısını içeren satır kodunun yer almaması halinde, bu GB'nin belge ihracat taahhüdüne sayılmasında sakınca bulunmamaktadır.

- BİLGE Sistemine dahil olmayan gümrük idarelerinde işlem gören ihracata ilişkin GB'nin belge ihracat taahhüdüne sayılabilmesi için bu GB üzerinde DİİB sayısının ve/veya belge sayısını içeren satır kodunun yer alması gerekmektedir.

- Bir özel faturanın belge ihracat taahhüdüne sayılabilmesi için bu fatura üzerinde belge sayısının ve/veya belge sayısını içeren satır kodunun yer alması zorunludur.

İkinci paragrafta belirtilen işlemlerle ilgili olarak 2007/1 sayılı Genelge'nin 14 üncü maddesi hükmü saklı kalmak kaydıyla, ilgili GB veya özel fatura üzerine belge ihracat taahhüdünün kapatılmasında kullanıldığına dair meşruhat düşülmesi gerekmektedir. Taahhüt kapatmada kullanılan GB aslının firmaya iade edilmesi durumunda, iade edilmeden önce söz konusu meşruhat düşülmüş GB'nin fotokopisi İBGS'ce alınır.

Diğer taraftan; BİLGE Sistemine dahil olmayan gümrük idarelerinde işlem gören ihracata ilişkin GB veya özel fatura üzerinde ilgili belge sayısı ve/veya belge sayısını içeren satır kodunun bulunmasına rağmen, bu beyanname veya fatura muhteviyatı ihracatın belge sahibi firmaya ait olduğu hususunda tereddüt hasıl olması halinde, ilgili gümrük idaresinden söz konusu ihracatın belge kapsamında olup olmadığının teyidinin alınması suretiyle söz konusu GB'nin veya faturanın belge ihracat taahhüdüne sayılması gerekmektedir.

37- İthal eşyasının ihraç edilen mamulde kullanımının tespitinde, DİİB'de belirlenen fire ve kullanım oranlarının esas alınması gerekmektedir. DİİB özel şartında taahhüt kapatma esnasında ekspertiz raporu aranacağına ilişkin bir ibarenin yer alması durumunda (Özel şartlar bölümünde ekspertiz şartı olan belgelerde, ekspertiz raporunun hangi ürün veya girdiler için istendiğinin belge üzerinde açıkça belirtilmesi gerekmektedir.) ise, ekspertiz raporunda yer alan fire ve kullanım oranlarının esas alınması ancak, hiçbir surette DİİB'de belirlenen fire ve kullanım oranlarının aşılmaması gerekmektedir. Bu kapsamdaki aşımın tespitine ilişkin konu; İBGS'ce gerekli görülmesi halinde, belge taahhüt kapatma müracaatı askıya alınmak ve ilgili firma tarafından revize müracaatı yapılmak suretiyle, gerekli değerlendirmenin yapılmasını teminen Müsteşarlığa intikal ettirilir.

Diğer taraftan; Müsteşarlıkça, belgenin düzenlendiği tarihte dikkate alınan fire ve kullanım oranlarında bir değişiklik yapılması durumunda, bu değişikliği müteakip yapılacak belge taahhüt kapatma işlemlerinde, lehe bir değişiklik olması kaydıyla yeni belirlenen bu fire ve kullanım oranları esas alınarak belge revize edilir ve bu suretle belge taahhüt kapatma işlemleri tekemmül ettirilir.

Bu çerçevede, alınması öngörülen ekspertiz raporunun; belge süresi içerisinde alınmış olması, ilgili en az 2 (iki) mühendis imzalı olması ve ilgili birim yetkilileri tarafından tasdik edilmiş olması gerekmektedir.

Bununla birlikte; alınması öngörülen ekspertiz raporunun belge süresi içerisinde alınamaması durumunda, firmanın belge müracaatı sırasında geçerli olan kapasite raporundaki kullanım ve fire oranlarına istinaden işlem yapılması gerekmektedir. Belge müracaatı esnasında geçerli olan kapasite raporunda kullanım ve/veya fire oranlarına ilişkin bilgilerin yer almaması veya daha düşük oranda yer alması durumunda ise, ilgili Ticaret ve/veya Sanayi Odasından alınacak yeni kapasite raporunda (belge süresi dışında olsa da) ithal edilen malların ihraç edilen mamuller bünyesindeki kullanım oranlarına ilişkin bilgilerin yer alması şartıyla, ekspertiz raporu aranmaksızın yeni kapasite raporunda yer alan kullanım ve/veya fire oranlarının belge ihracat taahhüt hesabının kapatılmasında dikkate alınması mümkün bulunmaktadır.

Diğer taraftan, un ihracat taahhüdü karşılığında buğday ithalatı öngörülen ve özel şartlar bölümünde "İhraç edilecek unun cinsi, tip veya randımanı gümrük beyannamesi ve/veya eki faturalarda açıkça belirtilecektir." ibaresi yer alan DİİB'ler kapsamında ithal eşyasının ihraç edilen mamulde kullanımının tespitinde, GB veya bu GB eki ilgili gümrük idaresince onaylı faturalar üzerindeki tip ve randıman oranlarının esas alınması gerekmektedir.

Ayrıca, ilgili belge özel şartında taahhüt kapatma esnasında analiz raporu aranmasına ilişkin bir hükmün bulunması durumunda ise, bu hüküm dikkate alınarak taahhüt kapatma işlemlerinin tekemmül ettirilmesi gerekmektedir.

38- Şartlı muafiyet sistemi çerçevesinde ithal edilen eşyanın İhracat 2006/12 sayılı Tebliğ'in 38 inci maddesinin yedinci fıkrasına göre serbest dolaşıma girmesi ile ilgili talepler ilgili gümrük idareleri tarafından sonuçlandırılır. Bu itibarla, bu kapsamda ithal edilen eşyanın serbest dolaşıma girdiğinin DİİB sahibi firma tarafından belirtilmesi üzerine, söz konusu işlemler elektronik ortamda görülebiliyorsa ilgili gümrük idaresinden teyit alınmadan, elektronik ortamda görülemiyorsa İBGS'ce ilgili gümrük idaresinden teyidinin alınmasını müteakip, serbest dolaşıma giren eşyaya tekabül eden ihracatın gerçekleşmesi aranmaz.

39- Şartlı muafiyet sistemi çerçevesinde ithal edilen eşyanın veya işlem görmüş ürünün İhracat 2006/12 sayılı Tebliğ'in 38 inci maddesinin sekizinci fıkrasına göre gümrük idaresi gözetiminde imhası, gümrüğe terk edilmesi veya mahrecine iade edilmesine ilişkin işlemler gümrük idarelerince sonuçlandırılır. Bu itibarla, bu kapsamda söz konusu işlemler elektronik ortamda görülebiliyorsa ilgili gümrük idaresinden teyit alınmadan, elektronik ortamda görülemiyorsa İBGS'ce ilgili gümrük idaresinden teyit alınmasını müteakip, gümrük idaresi gözetiminde imha edilen, gümrüğe terk edilen veya mahrecine iade edilen eşyaya tekabül eden ihracatın gerçekleşmesi aranmaz.

40- Şartlı muafiyet sistemi çerçevesinde ithal edilen eşyadan elde edilen ikincil işlem görmüş ürünün İhracat 2006/12 sayılı Tebliğ'in 38 inci maddesinin dokuzuncu fıkrasına göre gümrük idaresi gözetiminde imhası, gümrüğe terk edilmesi, çıkış hükmünde gümrüğe teslimi veya serbest dolaşıma giriş rejimine göre ithaline ilişkin işlemler gümrük idarelerince sonuçlandırılır. Bu itibarla, bu kapsamda söz konusu işlemler elektronik ortamda görülebiliyorsa ilgili gümrük idaresinden teyit alınmadan, elektronik ortamda görülemiyorsa İBGS'ce ilgili gümrük idaresinden teyit alınmasını müteakip, gümrük idaresi gözetiminde imha edilen, gümrüğe terk edilen, çıkış

hükmünde gümrüğe teslim edilen veya serbest dolaşıma giriş rejimine göre ithal edilen eşyaya tekabül eden ihracatın gerçekleşmesi aranmaz.

41- DİİB kapsamında ithalatın finansmanı amacıyla kredi (1/1/2000 tarihinden itibaren D3 kodlu DİİB'ler kapsamında ihracat sayılan satış ve teslimlerin finansmanı amacıyla kredi kullanılması mümkün bulunmamaktadır.) kullanılmışsa (D3 kodlu DİİB kapsamında bu kredinin kullanılabilmesinin ve D3 kodlu DİİB sahibi firmalarca taahhüt kapatma işlemi için satış ve/veya teslimat belgesi yanında GB ibraz edilebilmesinin mümkün olduğu dikkate alınmak suretiyle), İBGS'ce bu krediye ilişkin ihracat taahhüdü toplamı dikkate alınarak taahhüt kapatma işlemi tekemmül ettirilir. Diğer taraftan; 1/1/2000 tarihinden sonra D3 kodlu DİİB'ler kapsamında ihracat sayılan satış ve teslimlerin finansmanı amacıyla kredi kullanılmışsa, bu krediye ilişkin istisna edilen vergi, resim ve harçlar DİİB kapsamında değerlendirilemez ve keyfiyet Müsteşarlığa (İhracat Genel Müdürlüğü) intikal ettirilir.

Ayrıca; bu krediye ilişkin ihracat taahhüdünün krediyi kullandıran kuruluş tarafından belgede açık bir şekilde belirtilmemesi nedeniyle, yapılacak hesaplamada bir tereddüt olması durumunda, bu krediye ilişkin ihracat taahhüdünün krediyi kullandıran kuruluştan yazılı olarak öğrenilmesi gerekmektedir.

Bu çerçevede, DİİB ihracat taahhüdü kapatılırken;

a) DİİB kapsamında ithalatın finansmanı amacıyla kredi kullanılmamışsa, belgesiz ihracat kredisi taahhüdüne sayıldığına dair meşruhat bulunan GB, aynı zamanda DİİB ihracat taahhüdüne sayılabilir.

b) DİİB kapsamında ithalatın finansmanı amacıyla kredi kullanılmışsa,

- Belge ihracat taahhüdünün kapatılması amacıyla ibraz edilen GB'lerde belgesiz ihracat kredisi taahhüdüne sayıldığına dair meşruhat varsa ve bu GB'ler toplamı, ithalat bedelinin transferinde kullanılan kredinin 1/3 fazlasına faiz ve komisyonlar ile varsa diğer masrafların ilavesiyle bulunacak tutar ile belgesiz kredilerin (ibraz edilen GB'nin belgesiz ihracat kredisi taahhüdüne sayılan tutarları) toplamını karşılıyorsa, bu GB'lerin DİİB taahhüdüne sayılmasında bir sakınca bulunmamaktadır. Ancak, ibraz edilen GB'ler bu toplamı karşılamıyorsa, taahhüdün kapatılabilmesi için ilgili firmadan eksik tutar kadar ilave GB istenir. Bu çerçevede; ithalatın

finansmanı amacıyla kullanılan kredi taahhüt tutarına karşılık gelen GB'lerin üzerine, ilgili DİİB taahhüdüne sayıldığına dair meşruhat yanında, bu beyannamelerin ithalatın finansmanı amacıyla kullanılan kredi taahhüdüne de sayıldığına dair meşruhat düşülür.

- Belge ihracat taahhüdünün kapatılması amacıyla ibraz edilen GB'lerde belgesiz ihracat kredisi taahhüdüne sayıldığına dair meşruhat yok ise, ithalatın finansmanı amacıyla kullanılan kredi taahhüt tutarına karşılık gelen GB'lerin üzerine, ilgili DİİB taahhüdüne sayıldığına dair meşruhat yanında, bu beyannamelerin ithalatın finansmanı amacıyla kullanılan kredi taahhüdüne de sayıldığına dair meşruhat düşülür.

Ayrıca, kredi ihracat taahhüdünün altında bir gerçekleşme ile ihracat taahhüdü kapatılmış DİİB'lerle ilgili olarak kredi kullandıran kuruluş tarafından bu hususa ilişkin bir talep olması durumunda, taahhüt kapatma işlemi kredi ihracat taahhüdü de dikkate alınarak yeniden tekemmül ettirilir.

42- Belge kapsamında yurt içinden hammadde alımı yapıldığının tespiti durumunda, ihracat taahhüdünün kapatılması işleminde ithalat belirlenirken ithalata ilişkin GB yanında varsa yurt içi alıma ilişkin fatura esas alınır.

Bu çerçevede; belge kapsamındaki yurt içi alıma ilişkin ithalat değeri belirlenirken bu faturanın düzenlendiği tarihteki TCMB Döviz Satış Kuru esas alınır.

KDV'de Tecil-Terkin Sistemi çerçevesinde, DİİB kapsamındaki yurt içi alıma ilişkin ihracat taahhüdünün müeyyide uygulanarak kapatılması halinde; taahhüt kapatma yazısı, müeyyide uygulanacak faturalar belirtilmek suretiyle diğer merciler yanında yurt içi alım yapılan firmanın vergi dairesine de bildirilir.

43- DİİB kapsamında gerçekleştirilen ihracata ilişkin GB'lerden tescil edilip de "kapandı" bilgisi gelmeyenlerin (gerçekleşen ihracat listelerinde görünmeyen beyannamelerin) durumunun, https://uygulamalar.gumruk.gov.tr/DIR%5Ftcgb/ana.aspx web adresi aracılığıyla kontrol edilmesi veya teyidinin alınması kaydıyla belgenin taahhüt hesabı kapatılır. Taahhüt kapatma yazısında hangi GB'lerin teyidinin alındığı hususuna da yer verilir.

44- DİİB/Dİİ kapsamında ihracı taahhüt edilen işlem görmüş ürünün, başka bir belgenin ithalat bölümünde belirtilen eşya arasında yer alması şartıyla süresi geçerli belge sahibi firmaya/firmalara yurt içinde teslimi halinde, her bir belgenin/iznin taahhüt kapatma müracaatının İhracat 2006/12 sayılı Tebliğin 37 nci maddesinde belirtilen süreler içerisinde yapılması kaydıyla, dahilde işleme izin belgelerinin kapatma işlemi aynı anda veya ihracatı gerçekleştiren firmaların belgelerinin kapatılmasını müteakip yurt içinde teslimi yapan firmanın belgesinin/izninin kapatılması suretiyle sonuçlandırılır. İthal lisansı (kota) ve/veya gözetim belgesi gerektiği halde ibraz edilmemesi, varsa ödenmesi gereken telafi edici verginin ödenmemesi veya eksik ihracat gerçekleştirilmesi halinde, tüm mali ve hukuki sorumluluk ithalatı yapan firmaya aittir. Bu durumda, ithalatı yapan firma için İhracat 2006/12 sayılı Tebliğin 32, 33 ve 45 inci maddesi hükümleri çerçevesinde işlem yapılır.

Bu durumdaki firmalar, taahhüt kapatma müracaatları esnasında eşyayı teslim eden DİİB/Dİİ sahibi firmaya ve eşyayı teslim alan firmaya ait DİİB'e ilişkin teslim ve alım bilgilerini İBGS'ye/Gümrük İdaresine (Dİİ'den DİİB'ye yurt içinde eşya teslim edilmesi halinde) bildirmek zorundadır.

Belgeden belgeye teslime ilişkin uygulama yapılırken esas olan, ikinci belgeye yönelik olarak birinci belge sahibi firmanın teslim faturasının, KDV'de Tecil-Terkin Sistemi dikkate alınarak düzenlenmesidir. Bir başka ifade ile, KDV'siz fatura düzenlenmesi sayesinde, ilgili firma KDV Mevzuatı açısından bir avantaj sağlamış olmaktadır.

Ancak, KDV ödenerek belgeden belgeye teslim yapılmışsa, DİR kapsamındaki taahhüt kapatma işlemi açısından herhangi bir sorun bulunmamaktadır. Bu durumda; KDV Mevzuatı uyarınca, teslim yapılan belge sahibi firma tarafından yüklenilen KDV'nin belge kapsamındaki ihracatı müteakip KDV iadesine konu edilmesi söz konusu olacaktır.

Ayrıca, yurt içinden eşya teslim alan firmanın ilgili ihracatı gerçekleştirememesi durumunda buna karşılık gelen faturalar;

- KDV'de Tecil-Terkin Sistemi çerçevesinde alıma konu olmuşsa, bu faturalar belirtilmek suretiyle müeyyide uygulanarak,

- KDV ödenmek suretiyle alıma konu olmuşsa da, bu faturalar dikkate alınmaksızın,

taahhüt kapatma işlemi tekemmül ettirilir. Bu durumda, ilgili faturalar ilk belgenin ihracatı

kapsamında değerlendirilmez. Diğer taraftan; birinci belge sahibi firma tarafından KDV'de Tecil-Terkin Sistemi çerçevesinde alım yapılmışsa, bu alıma konu eşyadan elde edilen işlem görmüş ürünün ikinci belgeye tesliminin yapıldığının tespit edilmesi durumunda ilgili teslim faturası birinci belgenin ihracatı kapsamında değerlendirilmez.

18

Bu çerçevede yapılan taahhüt kapatma işleminde; ilk firmanın belge kapsamındaki yurt içi teslimi ile ikinci firmanın yurt içinden alımına ilişkin değer belirlenirken, gerek ilk firmanın ihracatı gerekse ikinci firmanın ithalatının belirlenmesi için ilk firmanın yurt içi teslimine ilişkin faturayı düzenlediği tarihteki TCMB Döviz Satış Kuru esas alınır.

Ayrıca, bu şekilde yapılacak taahhüt kapatma işleminde kullanılacak GB'ler üzerinde, bu Genelgenin 36 ncı maddesi çerçevesinde sadece ihracatı gerçekleştiren firmanın DİİB sayısını içeren satır koduna ilişkin bilgiler aranır. Dolayısıyla, GB'ler üzerinde ihracatı gerçekleştiren firmaya eşya teslim eden firmaya ait ilgili DİİB sayısını içeren satır koduna ilişkin bilgiler aranmaz.

Kapatma İşleminin Bildirileceği Merciler

45- Kapatma işlemi Müsteşarlığa, Gümrük Müsteşarlığı (Gümrükler Genel Müdürlüğü) (İhracat 2006/12 sayılı Tebliğ'in 39 uncu maddesinin birinci fıkrası çerçevesinde, dahilde işleme izin belgesi gönderilmişse) ile ilgili gümrük ve muhafaza başmüdürlüklerine, vergi dairesine, firmaya ve bankaya (belge kapsamında vergi, resim ve harç istisnası uygulanmış ise) bildirilir.

Ayrıca, DİİB'lere ilişkin taahhüt kapatma yazısında, taahhüt kapatma işleminin ilgili mevzuatın hangi maddesi/maddelerine istinaden yapıldığına ilişkin bilgiye yer verilir.

46- İBGS'ce, İhracat 2006/12 sayılı Tebliğ eki ek-5 ve ek-6'da yer alan ihracat ve ithalat listeleri ilgili gümrük ve muhafaza başmüdürlüklerine taahhüt kapatma yazısı ekinde gönderilir. Belge kapsamında yurt içi alım yapılması halinde, kapatma işlemi ilgili kurum ve kuruluşa da bildirilir.

Bu çerçevede; İhracat 2006/12 sayılı Tebliğ eki ek-6'da yer alan ithalat listesi doldurulurken, sadece belge kapsamında gerçekleştirilen ithalata ilişkin bilgilere yer verilir. Dolayısıyla, belge kapsamında yurt içi alım yapılan eşyaya ilişkin bilgilere yer verilmez. Bununla birlikte belge kapsamında yurt içi alım yapılmışsa, yurt içi alımlara ilişkin bilgileri ihtiva eden ve İhracat

2006/12 sayılı Tebliğ eki ek-6'da yer alan liste formatında doldurulan bir listenin, ilgili firma tarafından DİİB'nin kapatılması sırasında İBGS'ye sunulması gerekmektedir.

Belgenin İptali 46/A- İhracat 2006/12 sayılı Tebliğ'in 44 üncü maddesinin (2) numaralı fıkrası uyarınca Müsteşarlıkça (İhracat Genel Müdürlüğü) belgenin iptal edilmesi durumunda, bu belge sahibi firma adına düzenlenmiş ve düzenlenecek olan belgeler kapsamında belirtilen tespitin yapılmasını müteakiben 1 (bir) yıl süreyle yapılacak tüm ithalat işlemlerinde (bu firmanın belirtilen tespitin yapıldığı tarihten sonra bir başka firmanın belgesine yan sanayici olarak eklenmesi dahil), İhracat 2006/12 sayılı Tebliğin 9 uncu maddesinin altıncı fıkrası hükmü saklı kalmak kaydıyla, indirimli teminat uygulanmaması gerekmektedir.

Dahilde İşleme Tedbirlerine Uyulmaması 47- Dahilde işleme tedbirlerini, DİR ve DİİB'de belirtilen esas ve şartlara uygun olarak yerine getirmeyen firmalara İhracat 2006/12 sayılı Tebliğ'in 45 inci maddesinde belirtilen hükümler çerçevesinde işlem yapılır ve bu durum, ilgili mercilere bildirilir.

48- Belgede kayıtlı değerin üzerinde ithalat yapıldığının belge ihracat taahhüdünün kapatılması esnasında tespiti halinde, döviz kullanım oranı aşılmadığı sürece bu kısma müeyyide uygulanmaz. Buna karşın, belgede kayıtlı değerdeki aşım yanında döviz kullanım oranında da bir aşım söz konusu ise, %80 döviz kullanım oranını (ikincil işlem görmüş ürün taahhüdü içeren tarım ürünleri ihracatında bu oran %100'dür.) aşan kısma müeyyide uygulanır. Ancak, DİİB kapsamında ithal edilen eşyanın miktar olarak ihraç edilen mamulde kullanıldığının tespiti kaydıyla, Gümrük Kanunu'nun 238 inci maddesinde öngörülen 2 (iki) katı para cezası uygulanmaz ve bu husus İBGS'lerce kapatma yazısında belirtilir.

49- DİR Otomasyon Sistemi tarafından elektronik ortamda otomatik düşümü yapılmaksızın belge kapsamınnda ithalat gerçekleştirilmesine izin verilmesinden dolayı aşım meydana gelmesi hali de dahil olmak üzere, Bakanlıkça belgede kayıtlı ithalat miktarının revize edildiği durumlarda, revize edilen miktar dikkate alınarak belge taahhüt hesabı kapatılır.

Diğer taraftan, DİİB kapsamında ithalat yapılması esnasında miktar aşımının ortaya çıktığı ve bu aşımın revize işlemine konu edilmediği hallerde, DİİB kapsamında ithal edilen eşyanın miktar olarak ihraç edilen mamulde kullanıldığının tespiti durumunda dahi, ilgili gümrük idarelerince

4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 238 inci maddesinde öngörülen müeyyideler uygulanacağından, ayrıca ilgili taahhüt kapatma yazısında, ilgili gümrük idarelerince alınacak para cezasının miktarına ilişkin bir ibareye yer verilmesine gerek bulunmamaktadır.

50- DİR hükümleri çerçevesinde muafiyet kapsamından çıkarılıp müeyyide uygulanan eşyanın serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutulmasına ilişkin firma talepleri, İhracat 2006/12 sayılı Tebliğ'in 45 inci maddesinin birinci fıkrası hükümleri çerçevesinde DİİB kapsamında ithal edilen eşyanın vergisinin ve cezasının ödenmesi, ticaret politikası önlemlerinin uygulanması ve eşyanın ithali için öngörülen dış ticarette teknik düzenlemeler ve standardizasyon mevzuatı dahil diğer işlemlerin tamamlanması kaydıyla ilgili gümrük idareleri tarafından sonuçlandırılır. Aksi takdirde, bu eşyanın serbest dolaşıma giriş rejimi dışındaki gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması gerekir.

Bununla birlikte, İhracat 2006/12 sayılı Tebliğ'in 43 üncü maddesinin birinci fıkrası, "Dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında ihracatı gerçekleştirilmeyen ithal eşyasının, işlem görmüş ürün ve/veya ithal edildiği şekliyle belge/izin sahibi firma ve/veya yan sanayici firmanın stoklarında bulundurulması zorunludur." hükmünü amir olup, DİİB kapsamında ithal edilen eşyadan elde edilen işlem görmüş ürünün, bahse konu birinci fıkrada belirtilen işlemler gerçekleştirilerek serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutulmadan yurt içine satılması halinde Gümrük Müsteşarlığı'nca, 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu hükümleri çerçevesinde işlem tesis edilmektedir.

Dahilde İşleme Rejiminde Sağlanan Hakların Kötüye Kullanımı 51- Diğer kamu kurum ve kuruluşlarının denetim birimleri ile Müsteşarlık ve Gümrük Müsteşarlığınca yapılan inceleme, denetim ve soruşturma sonucunda, GB ve eki belgelerin sahte olduğunun veya üzerinde tahrifat yapıldığının ya da gerçeği yansıtmadığının tespiti halinde, bu GB, DİİB ihracat taahhüdünün kapatılmasında kullanılamaz. Buna ilişkin bildirim, Müsteşarlık tarafından yazı ile İBGS'ye bildirilir.

Bu kabil GB'nin ihracat taahhüdünün kapatılmasında kullanılmış olması veya kullanılmak üzere ibraz edilmesi halinde, bu GB kapsamı ihracata tekabül eden ithalata ilişkin verginin, İhracat 2006/12 sayılı Tebliğ'in 45 inci maddesi hükümleri çerçevesinde tahsil edilmesi ve ilgililer hakkında kanuni işlem yapılması gerekmektedir. Ayrıca, bu GB kapsamı ihracatın kapatmada kullanılmaması nedeniyle taahhüt kapatma işlemi için sunulan mevcut GB'ler (yeni GB kabul edilmeksizin) ile ihracat taahhüdünün tamamlanamaması halinde, eksik ihracata tekabül eden

ithalata ilişkin olarak İhracat 2006/12 sayılı Tebliğ'in 45 inci maddesi hükümleri çerçevesinde ayrıca müeyyide uygulanması gerekmektedir.

20

Bununla birlikte, sahteciliğin belge ihracat taahhüdünün kapatma müracaatından önce tespiti halinde, taahhüt kapatma müracaatı beklenilmeksizin, bu beyanname kapsamı ihracata tekabül eden ithalata ilişkin verginin, İhracat 2006/12 sayılı Tebliğ'in 45 inci maddesi hükümleri çerçevesinde tahsilatının yapılmasını teminen İBGS tarafından Gümrük Müsteşarlığına bildirimde bulunulur. Bu kabil belgeler ile ilgili olarak, belge süresi sonuna kadar belge kapsamındaki ithalat ve ihracat işlemlerinin yapılabilmesi mümkün olup, mer'i mevzuatta belirtilen süreler içerisinde ve yine mevzuatta belirtilen hükümlere uygun olarak kapatma işlemleri tekemmül ettirilir. Bu kapsamda, sahteciliğe konu olan GB kapsamı ihracatın kapatmada kullanılmaması nedeniyle ihracat taahhüdünün tamamlanamaması halinde, eksik ihracata tekabül eden ithalata ilişkin olarak İhracat 2006/12 sayılı Tebliğ'in 45 inci maddesi hükümleri çerçevesinde ayrıca müeyyide uygulanması gerekmektedir.

Diğer taraftan, bu GB'de kayıtlı DİİB sahibi firma adına ve/veya aracı ihracatçı firma adına düzenlenmiş ve düzenlenecek olan belgeler kapsamında, belirtilen tespitin Müsteşarlığa (İhracat Genel Müdürlüğü) intikalini müteakiben 1 (bir) yıl süreyle yapılacak tüm ithalat işlemlerinde (bu firmaların belirtilen tespitin yapıldığı tarihten sonra bir başka firmanın belgesine yan sanayici olarak eklenmesi dahil), İhracat 2006/12 sayılı Tebliğ'in 9 uncu maddesinin altıncı fıkrası hükmü saklı kalmak kaydıyla, indirimli teminat uygulanmaması gerekmektedir. Ayrıca; aracı ihracatçı, beyanname konusu işlem görmüş ürünün elde edilmesinde kullanılan eşyanın ithalatı esnasında alınmayan vergiden, belge sahibi firma ile birlikte müştereken ve müteselsilen sorumludur.

Ancak, GB ve eki belgeler üzerindeki tahrifatın, kesinleşmiş mahkeme kararı ile belge sahibi firma tarafından yapılmadığının, bu işlemin DİR çerçevesinde firmaya herhangi bir menfaat sağlamadığının ve yapılan ihracatın gerçek olduğunun tespiti halinde, yukarıda belirtilen hükümlerin uygulanmamasını teminen bu durum Müsteşarlığa intikal ettirilir ve Müsteşarlıktan alınacak cevaba istinaden nihai işlem tesis edilir.

Bunun yanı sıra, diğer kamu kurum ve kuruluşlarının denetim birimleri ile Müsteşarlık ve Gümrük Müsteşarlığınca yapılan inceleme, denetim ve soruşturma sonucunda, dahilde işleme rejimi

uyarınca firmanın veya yan sanayicisinin stoklarında bulunması gereken ithal eşyasının işlem görmüş ürün veya ithal edildiği şekliyle stoklarında bulunmadığının tespit edilmesi durumunda, stokta bulunmayan eşya ile ilgili olarak İhracat 2006/12 sayılı Tebliğ'in 45 inci maddesi hükümlerinin uygulanması ve ilgililer hakkında kanuni işlem yapılması gerekmektedir.

Bununla birlikte, dahilde işleme rejimi uyarınca, firmanın veya yan sanayicisinin stoklarında bulunması gereken ithal eşyasının işlem görmüş ürün veya ithal edildiği şekliyle stoklarında bulunmadığının kapatma müracaatından önce tespit edilmesi durumunda, taahhüt kapatma müracaatı beklenilmeksizin, stokta bulunmayan eşyaya ilişkin verginin, İhracat 2006/12 sayılı Tebliğ'in 45 inci maddesi hükümleri çerçevesinde tahsilatının yapılmasını teminen Gümrük Müsteşarlığına bildirimde bulunulması gerekmektedir. Bu kabil belgeler ile ilgili olarak, belge süresi sonuna kadar belge kapsamındaki ithalat ve ihracat işlemlerinin yapılabilmesi mümkün olup, mer'i mevzuatta belirtilen süreler içerisinde ve yine mevzuatta belirtilen hükümlere uygun olarak kapatma işlemleri tekemmül ettirilir.

20/A

Diğer taraftan, dahilde işleme rejimi uyarınca firmanın veya yan sanayicisinin stoklarında bulunması gereken ithal eşyasının işlem görmüş ürün veya ithal edildiği şekliyle stoklarında bulunmadığının tespit edilmesi durumunda, taahhüt kapatma işlemi için sunulan mevcut GB'ler ile ihracat taahhüdünün tamamlanamaması halinde, eksik ihracata tekabül eden ithalata ilişkin olarak, ihracat 2006/12 sayılı Tebliğ'in 45 inci maddesi hükümleri çerçevesinde ayrıca müeyyide uygulanması gerekmektedir. Öte yandan, bu belge sahibi firma adına düzenlenmiş ve düzenlenecek olan belgeler kapsamında, belirtilen tespitin yapılmasını müteakiben (bir) yıl süreyle yapılacak tüm ithalat işlemlerinde (bu firmanın belirtilen tespitin yapıldığı tarihten sonra bir başka firmanın belgesine yan sanayici olarak eklenmesi dahil), İhracat 2006/12 sayılı Tebliğ'in 9 uncu maddesinin altıncı fıkrası hükmü saklı kalmak kaydıyla, indirimli teminat uygulanmaması gerekmektedir.

Ayrıca sahte olduğu veya üzerinde tahrifat yapıldığı ya da gerçeği yansıtmadığı tespit edilen ihracata ilişkin GB veya eki belgeler ile dahilde işleme rejimi uyarınca firmanın veya yan sanayicisinin stoklarında bulunması gereken ithal eşyasının işlem görmüş ürün veya ithal edildiği şekliyle stoklarında bulunmaması ile ilgili olarak İBGS'ce İhracat 2006/12 sayılı Tebliğ'in 46 ncı maddesindeki müeyyidelerin tatbikine ve suç teşkil eden fiillere yönelik olarak gerekli ihbarda

bulunulmasına yönelik işlemler yerine getirilir.

İhracat 2006/12 sayılı Tebliğ'in 46 ncı maddesinde belirtilen hakların kötüye kullanıldığına ilişkin hallerin tespiti durumunda, ilgili belgeye herhangi ter ek süre verilmemesi gerekmektedir.

Diğer Hususlar

52- DİİB kapsamında ihraç edilen işlem görmüş ürünün, herhangi bir sebeple belge süresi içerisinde geri getirilmesi halinde, ihracat rejimi ve gümrük mevzuatı çerçevesinde ve süresi geçerli belge kapsamında ihracat nedeniyle varsa yararlanılan hak ve menfaatin İhracat 2006 12 sayılı Tebliğ'in 8 inci maddesi hükmüne göre teminatının alındığının tevsiki kaydıyla, ilgili gümrük idaresince bu ürünün ithalatına ve ihracatına müsaade edilir. Bu durum ihracat taahhüdünün kapatılması sırasında değerlendirilmek üzere ilgili İBGS ye bildirilir. Bu çerçevede yapılacak taahhüt kapatma işlemi, bu kapsamdaki geri gelen eşyaya ilişkin GB dikkate alınmaksızın ilgili DİİB'in ihracat taahhüdüne sayılma koşullarına sahip mevcut GB'ler ile tekemmül ettirilir. İlgili DİİB'nin taahhüt hesabının kapatılması esnasında, ilgili DİİB kapsamında geri gelen eşyaya ilişkin GB dikkate alınmadığı durumda uygulanacak bir müeyyide yoksa kapatma işlemi müeyyide uygulanmaksızın tekemmül ettirilir.

DİİB kapsamında ihraç edilen ancak, belge süresi sona erdikten veya ihracat taahhüdü kapatıldıktan sonra herhangi bir sebeple geri getirilen ve belge sahibi firma tarafından yeniden ihraç edilecek işlem görmüş ürünün, yeni bir belge kapsamında ayniyet tespiti ve ihracat nedeniyle varsa yararlanılan hak ve menfaatin ihracat 2006/12 sayılı Tebliğ'in 8 inci maddesi hükmüne göre teminatının alındığının tevsiki kaydıyla, ilgili gümrük idaresince ithalatına müsaade edilir.

İhracat taahhüdü kapatılmış DİİB kapsamında ihraç edilen işlem görmüş ürünün, herhangi bir sebeple geri getirilmesi ve belge sahibi firma tarafından yeniden ihracatının yapılmak istenmemesi halinde, bu durum taahhüt kapatma işleminin yeniden tekemmül ettirilmesini teminen ilgili İBGS'ye bildirilir. İBGS'ler tarafından taahhüt kapatma işleminin yeniden tekemmül ettirilmesi aşamasında, ihracat 2006/12 sayılı Tebliğ'in 38 inci maddesinin onbirinci fıkrası çerçevesinde, ilgili DİİB taahhüt kapatma işleminin İBGS'ce geri alınması ve yapılan değerlendirme sonucunda, varsa bu ürünün elde edilmesinde kullanılan eşyanın

ithalatında alınmayan verginin bu Tebliğin 45 inci maddesi çerçevesinde geri alındığının ve ihracat nedeniyle yararlanılan hak ve menfaatlerin iade edildiğinin tevsiki kaydıyla, gümrük idaresince işlem görmüş ürünün ithalatına müsaade edilir. Diğer taraftan, bu çerçevedeki taahhüt kapatma işlemlerinin Müsteşarlığımıza intikal ettirilmeksizin geri alınması hususu, Müsteşarlığımızca uygun görülmektedir. Bu çerçevede, yapılacak taahhüt kapatma işlemi, bu kapsamdaki geri gelen eşyaya ilişkin GB dikkate alınmaksızın ilgili DİİB'in ihracat taahhüdüne sayılma koşullarına sahip mevcut GB'ler (geri gelen eşyaya ilişkin GB ihracat taahhüdünden çıkarılarak ilk kapatma işlemine esas teşkil eden GB'ler) ile tekemmül ettirilir. İlgili DİİB'nin taahhüt hesabının kapatılması esnasında, ilgili DİİB kapsamında geri gelen eşyaya ilişkin GB dikkate alınmadığı durumda uygulanacak bir müeyyide yoksa kapatma işlemi müeyyide uygulanmaksızın tekemmül ettirilir.

53- DİR çerçevesinde bedelsiz ithalata (Tarım ürünlerindeki bedelsiz ithalat, Savunma Sanayi Projeleri kapsamında bedelsiz ithalat, tekstil ve konfeksiyon ürünlerinde her bir 8 (sekiz)'li bazda gümrük tarife istatistik pozisyonunda yer alan eşya için bir takvim yılı itibarıyla 200.000 ABD Dolarını aşan bedelsiz ithalat ile 8531.20.40 gümrük tarife istatistik pozisyonunda yer alan "Aktif matris sıvı kristal tertibatlı olanlar (LCD)" isimli maddenin bedelsiz ithalatı hariç olmak üzere) ilişkin talepler gümrük idarelerince sonuçlandırılacağından, DİİB düzenlenmesi esnasında kısmen de olsa bedelsiz ithalata konu eşyaya yer verilmez.

Ancak, birinci paragraftaki hükme rağmen DİİB kapsamında bir şekilde bedelsiz olarak ithalat gerçekleştirilmiş olması halinde, bu ithalatın da belge kapsamında değerlendirilmesi ve bu durumda, bedelli kısımların bedelli, bedelsiz kısımların da bedelsiz olarak kabul edilerek belge taahhüt kapatma işlemlerinin tekemmül ettirilmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan; Bedelsiz İhracata İlişkin İhracat 2008/12 sayılı Tebliğ'in 6 ncı maddesinde yer alan, "Bedelsiz ihracata konu mal, ihracatta uygulanan desteklerden yararlandırılmaz." hükmü çerçevesinde, bedelsiz ihracata ilişkin GB'lerin DİİB ihracat taahhüdünün kapatılmasında kullanılması mümkün bulunmamaktadır. Ancak, birinci fıkrada sayılan dahilde işleme izin belgesi çerçevesinde ihraç edilen eşyanın veya söz konusu eşyaya ait olduğu anlaşılan parçaların yenilenmesi ve düzenli hale getirilmesi dahil olmak üzere tamir edilmesi amacıyla bedelsiz olarak ithal edilmesi durumunda buna karşılık yapılan bedelsiz ihracata ilişkin GB'leri taahhüt kapatma işlemlerinde kullanılabilir."

Uygulama

54- İhracat 2006/12 sayılı Tebliğ'e istinaden, 20/12/2006 tarihinden itibaren düzenlenen DİİB'ler için bu Tebliğ hükümlerinin uygulanması gerekmektedir. Bu tebliğ'in yayımı tarihinden önce düzenlenen DİİB'lerin düzenlendikleri tarihte yürürlükte bulunan Tebliğ hükümleri; münhasıran anılan DİİB'lere uygulanır. Bir başka ifade ile, 20/12/2006 tarihinden önce düzenlenen DİİB'ler kendi mevzuatı hükümlerine tabidir. Henüz ihracat taahhüdü kapatılmamış olan DİİB'lere yürürlükteki mevzuatın lehe olan hükümleri uygulanır.

55- İBGS'ce, İhracat 2006/12 sayılı Tebliğ çerçevesinde düzenlene DİİB'ler ile ilgili bir sorunla karşılaşılması durumunda, yürürlükte bulunan Karar ve Tebliğ 'de açık bir hüküm olmadığı sürece, 20/12/2006 tarihinden önceki mevzuata istinaden gönderilen yazılar çerçevesinde işlem yapılmaması gerekmektedir.

56- Daha önce İBGS'ye gönderilen yazıların dayanağı olan ilgili mevzuat maddelerinde, 2005/8391 sayılı Karar ve İhracat 2006/12 sayılı Tebliğ'in ilgili hükümleri ile bir değişiklik olmuşsa, bu yazılara göre işlem yapılmaması ve yapılacak işleme ilişkin tereddüt doğması durumunda da konunun Müsteşarlığımıza intikal ettirilmesi gerekmektedir.

22

Yetki

57- DİİB'lere ilişkin taahhüt kapatma müracaatını, iptal veya resen kapatma işlemlerini geri almaya Müsteşarlık (İhracat Genel Müdürlüğü) yetkili kılınmıştır.

Resen kapatmanın Resmî Gazete'de yayımlandığı tarihten itibaren 60 (altmış) gün içerisinde ilgili firma tarafından resen kapatmanın geri alınmasına ilişkin müracaatın yapılmaması halinde, resen kapatma işlemi geri alınmaz. İptal veya resen kapatma işlemleri geri alınan DİİB ihracat taahhüdünün, belge kapsamında ithal edilen eşyanın tamamının ihraç edilen mamulün bünyesinde kullanıldığı tespit edilerek kapatılması durumunda; belge kapsamında iptal veya resen kapatma işlemlerine ilişkin, müeyyide uygulanmakla birlikte henüz tahsilatı yapılmamış (amme alacağının asli ve/veya ferilerinin tahsil edilmemiş olması) kısım için ithalat esnasında alınan teminatlar ilgili gümrük idaresince belge sahibi firmaya iade edilir. Ancak belge kapsamında iptal veya resen kapatma işlemlerine ilişkin müeyyide uygulanmış ve daha önce tahsil edilmiş tutarlar (amme alacağının asli ve/veya ferilerinin tahsil edilmiş olması) varsa, bu

tutarlar, belge kapsamında ithal edilen eşyanın tamamının ihraç edilen mamulün bünyesinde kullanıldığı tespit edilmiş olsa dahi taahhüt kapatma işlemini müteakip ilgili belge sahibi firmaya iade edilmez.

Bu çerçevede, DİİB'lere ilişkin taahhüt kapatma müracaatının geri alınmasının talep edilmesi durumunda İBGS'ce bu konudaki müracaatların, ilgili firmanın İBGS'ye kapatma işlemine ilişkin müracaat tarihi de belirtilmek suretiyle Müsteşarlığa intikal ettirilmesi ve alınacak cevaba göre işlem tesis edilmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan, DİİB'lere ilişkin;
- İptal veya resen kapatma işleminin geri alınmasından önce DİİB kapsamında uygulanan müeyyidenin tamamı veya bir kısmı tahsil edilmişse, iptal veya resen kapatma işlemi geri alınan belgenin taahhüt hesabının kapatılmasını müteakip, müeyyidenin tahsil edilmiş olan kısmının ilgili belge sahibi firmaya iade edilmeyeceğine ilişkin husus hem iptal veya resen kapatma işleminin geri alındığının ilgili birimlere bildirilmesine ilişkin yazılarda hem de taahhüt kapatma yazısında belirtilir.

- Bu kapsamda; ilgili belge sahibi firmaların İhracat 2006/12 sayılı Tebliğ eki ek-3'te belirtilen bilgi ve belgeleri İBGS'ye sunmaları durumunda, resen kapatma veya iptal işlemlerinin 2005/8391 sayılı Dahilde İşleme Rejimi Kararı'nın değiştirilmiş 26 ncı maddesi çerçevesinde geri alınması ancak ilgili firmanın belge süresi içerisindeki ihracatını tevsik etmesi durumunda mümkün bulunmaktadır.

Yukarıda belirtilen taleplere ilişkin müracaatlar ile ilgili olarak, bu müracaatlar ve eki bilgi ve belgelerin İBGS'ce ön incelemeden geçirilmesini müteakip uygun görülenler için; İhracat 2006/12 sayılı Tebliğ eki ek-3'te belirtilen bilgi ve belgelerin aranması, bu müracaatların bir örneği tüm İBGS'lere gönderilen 18/7/2006 tarihli ve 120004470 sayılı yazımız eki ek-1'de bulunan formatta belirtilen bilgileri içerecek şekilde Müsteşarlığa intikal ettirilmesi ve alınacak cevaba göre işlem tesis edilmesi gerekmektedir. Bu kapsamdaki DİİB'lerin ihracat taahhüdünün, resen kapatma veya iptal işleminin yapıldığı tarih itibarıyla ilgili belgenin geçerli bulunan süresi içerisindeki ihracata ilişkin GB'ler dikkate alınarak kapatılması gerekmektedir.

Bu çerçevede; İBGS'ce eksik bilgi ve belge sunulduğu anlaşılan bu kapsamdaki müracaatların hiç bir surette Müsteşarlığa intikal ettirilmemesi gerekmektedir.

Ayrıca, resen kapatma işleminin geri alınması durumunda, bu geri alma işleminin İBGS'lerce Dış Ticaret Müsteşarlığı(İhracat Genel Müdürlüğü)'na, Gümrük Müsteşarlığı(Gümrükler Genel Müdürlüğü)'na, DİR Otomasyon Sisteminde düşümü yapılmış ithalata ait gümrük beyannamesinin tescil edildiği gümrük idaresine ve ilgili vergi dairesine yazılı olarak duyurulması gerekmektedir.

Bununla birlikte, iptal veya resen kapatma işlemleri Müsteşarlıkça geri alınan firmalar adına düzenlenmiş ve düzenlenecek olan dahilde işleme izin belgeleri kapsamında 6 (altı) ay süreyle yapılacak tüm ithalat işlemlerinde (bu firmaların geri alma işlemi tesis edilen dahilde işleme izin belgesi ve bu firmanın geri alma işleminden sonra bir başka firmanın belgesine yan sanayici olarak eklenmesi dahil), indirimli teminat uygulanmaması gerekmektedir. Bu kapsamda; Müsteşarlıkça, iptal veya resen kapatma işlemlerinin geri alındığı tarihler dikkate alınarak söz konusu müeyyidenin uygulamaya konulması gerekmektedir.

Geçici Maddeler 58- İhracat 2006/12 sayılı Tebliğ'in Geçici 1 inci maddesi çerçevesinde; 27/1/2005 tarihinden önce, süresi içerisinde taahhüt kapatma müracaatı yapılmaması nedeniyle resen

kapatılan veya iptal edilen ve bu suretle uygulanan müeyyidenin kısmen tahsil edildiği DİİB kapsamında ithal edilen eşyanın işlem görmüş ürün olarak belge süresi içerisinde ihraç edildiğinin, ilgili ithalata ve ihracata ilişkin GB'lerin işlem görüp görmediğinin ve ilgili beyannameler muhteviyatının doğru olup olmadığının ilgili gümrük idaresinden teyit edilmesi ve resen kapatma veya iptal işleminin Müsteşarlık (İhracat Genel Müdürlüğü) tarafından geri alınması kaydıyla, DİİB ihracat taahhütlerinin, bu ihracata tekabül eden ithal eşyasına müeyyide uygulanmaksızın kapatılması imkanı getirilmiştir.

Bu durumda, birinci fıkra hükmü çerçevesinde ihracat taahhüdü kapatılan DİİB kapsamında, henüz tahsilatı yapılmamış (amme alacağının asli ve ferilerinin tahsil edilmemiş olması) kısım için ithalat esnasında alınan teminatlar ilgili gümrük idaresince belge sahibi firmaya iade edilir. Ancak, belge kapsamında daha önce tahsil edilmiş tutarlar (amme alacağının asli ve/veya ferilerinin tahsil edilmiş olması) taahhüt kapatma işlemini müteakip ilgili belge sahibi firmaya iade edilmez.

Yukarıda belirtilen hüküm çerçevesinde değerlendirilen DİİB'in iptal veya resen kapatma işlemleri hakkında Müsteşarlıkça geri alma işlemi tesisine karar verilebilmesini teminen İBGS'ce bu kapsamdaki firma müracaatlarının bu Genelge'nin 57 nci maddesinde yer alan hususlara ilave olarak; belge kapsamında ithal edilen eşyanın işlem görmüş ürün olarak belge süresi içerisinde ihraç edildiğinin tespiti kapsamında, ilgili ithalata ve ihracata ilişkin GB'lerin işlem görüp görmediğinin ve ilgili beyannameler muhteviyatının doğru olup olmadığının ilgili gümrük idaresinden teyit edildiğine ilişkin bilgiler ile belge kapsamındaki her bir ithalata ilişkin GB bazında olmak üzere, belge kapsamında ithal edilen eşyaya ilişkin uygulanan müeyyidenin tahsil edilip edilmediğine ve müeyyidenin tahsilatına başlanmışsa da ne kadarının tahsil edildiğine ilişkin ilgili gümrük idarelerinden temin edilen bilgilerin de Müsteşarlığa intikal ettirilmesi gerekmektedir.

59- İhracat 2006/12 sayılı Tebliğ'in Geçici 3 üncü maddesi çerçevesinde; bu Tebliğin yayımı tarihinden önce düzenlenen DİİB'lerin düzenlendikleri tarihte yürürlükte bulunan Tebliğ hükümleri; münhasıran anılan DİİB'e uygulanır.

Diğer taraftan; anılan Tebliğ'in 48 inci maddesinde ise, "Henüz ihracat taahhüdü kapatılmamış olan DİİB'lere, bu Tebliğin lehe olan hükümleri uygulanır." hükmü yer almaktadır.

Bu çerçevede; İhracat 2006/12 sayılı Tebliğ'in münhasıran 20/12/2006 tarihinden itibaren elektronik ortamda düzenlenen DİİB'lere ilişkin esaslara yer vermesi nedeniyle, İhracat 2005/1 sayılı Tebliğ ile İhracat 2006/12 sayılı Tebliğ'e ilişkin olarak "lehe hüküm" uygulamasının açıklanması gerekliliği doğmuştur. Bu kapsamda, tereddüt hasıl olabileceği düşünülen bazı konulara ilişkin olarak aşağıdaki örneklerin verilmesinde fayda görülmüştür;

Örnek 1: İhracat 2005/1 sayılı Tebliğ'in 28 inci, 43 üncü ve 45 inci maddelerinde yer alan hükümlere nazaran lehe hükümler ihtiva eden ("serbest bölgelere yapılan ihracatın, belge süresi bitiminden itibaren 3 (üç) ay içerisinde serbest bölgelerden başka bir ülkeye satışının veya bir başka belge/izin kapsamında Türkiye Gümrük Bölgesine ithalatının yapılması" şartına getirilen istisnalar) İhracat 2006/12 sayılı Tebliğ'in 28 inci, 43 üncü ve 45 inci maddelerinin, lehe hüküm olarak henüz ihracat taahhüdü kapatılmamış DİİB'lere uygulanması mümkün bulunmaktadır.

Örnek 2: İhracat 2005/1 sayılı Tebliğ'in 21 ve 22 nci maddelerinde düzenlenen performansa ilişkin ek süre uygulaması kapsamında öngörülen esaslar, 27/1/2005 tarihi ile 19/12/2006 tarihi arasında düzenlenen DİİB'ler açısından yürürlüğünü (belge aslı, belge kapsamında gerçekleştirilen ihracat değerinin belge ihracat taahhüdü değerine oranının en az %25 veya istisnai olarak %15 oranında gerçekleştirildiğini tevsik eden ihracata ilişkin liste ve bu listede yer alan GB'lerin belgenin ihracat taahhüdünün kapatılmasında kullanılacağına ve bu bilgilerin doğruluğuna dair taahhütname ibrazı esasları dahilinde) sürdürmekte olup, İhracat 2006/12 sayılı Tebliğ'in 21 ve 22 nci maddelerinin performansa ilişkin ek süreye dair hükümleri 20/12/2006 tarihinden itibaren düzenlenen DİİB'lere uygulanacaktır.

Örnek 3: İhracat 2005/1 sayılı Tebliğ'in kapatma müracaatına ilişkin 37 nci maddesinde öngörülen süreler (3 (üç) ay + 10 (on) iş günü + 1 (bir) ay), 27/1/2005 tarihi ile 19/12/2006 tarihi arasında düzenlenen, ancak elektronik ortamda düzenlenmeyen DİİB'ler açısından yürürlüğünü sürdürmekte ve İhracat 2005/9 sayılı Tebliğ'in ihracat taahhüdünün kapatılmasına ilişkin 14 üncü maddesinde öngörülen süreler (3 (üç) ay + 1 (bir) ay), 1/8/2005-19/12/2006 tarihleri arasında elektronik ortamda düzenlenen belgeler açısından yürürlüğünü sürdürmekte olup, İhracat 2006/12 sayılı Tebliğ'in 37 nci maddesi hükmü (belge süresi sonundan itibaren 3 (üç) ay) 20/12/2006 tarihinden itibaren düzenlenen DİİB'lere uygulanacaktır.

Örnek 4: İhracat 2005/1 sayılı Tebliğ'in 21, 23 ve 26 ncı maddelerinde öngörülen ek süreler için müracaat süreleri, "en geç belge süresi sonundan itibaren 3 (üç) ay" olarak belirlenmiş olup, mezkur hüküm 27/1/2005 tarihi ile 19/12/2006 tarihi arasında düzenlenen DİİB'ler açısından yürürlüğünü sürdürmektedir. Diğer taraftan, İhracat 2006/12 sayılı Tebliğ'in 21, 23 ve 26 ncı maddelerinde öngörülen ek süreler için müracaat süreleri, "en geç belge süresi sonundan itibaren 1 (bir) ay" olarak tespit edilmiş bulunmakta olup, mezkur hüküm 20/12/2006 tarihinden itibaren düzenlenen DİİB'lere uygulanacaktır.

60- İhracat 2008/4 sayılı Tebliğ ile İhracat 2006/12 sayılı Tebliğ'e eklenen Geçici 5 inci madde çerçevesinde; **A- Elektronik ortamda düzenlenmemiş bulunan DİİB'ler açısından,**

1- 30/12/2006 tarihinden önce elektronik ortamda düzenlenmemiş bulunan DİİB'e ek süre verilebilmesi için;

- DİİB aslının,

- Belge sahibi borçlu ile ilgili banka arasında, 27/12/2006 tarihli ve 5569 sayılı Kanun çerçevesinde yapılan Finansal Yeniden Yapılandırma Sözleşmelerinin aslının veya noter tasdikli bir suretinin,

- Sözleşmeyi imzalayan DİİB sahibi borçlu firmaya ait imza sirkülerinin (Noter Tasdikli),

- Ticaret Sicil Gazetesi aslının veya noter, ticaret ve/veya sanayi odaları veya Ticaret Sicil Memurluklarınca tasdikli örneğinin (Kuruluşa, varsa unvan değişiklikleri ile mevcut duruma ilişkin Ticaret Sicil Gazetelerinin her biri), ilgili İBGS'ye tevsik edilmesi gerekmektedir.

2- 30/12/2006 tarihinden önce elektronik ortamda düzenlenmemiş bulunan bir DİİB'e ilişkin ek süre talepleri İBGS'ce, yukarıda belirtilen belgelerle birlikte Müsteşarlığa (İhracat Genel Müdürlüğü) intikal ettirilir. Ancak; ilgili DİİB, kısmen müeyyideli olarak kapatılmış, iptal edilmiş veya resen kapatılmış ise, söz konusu işlemlerin mer'i Dahilde İşleme Rejimi Mevzuatı çerçevesinde geri alınmasını teminen yukarıda belirtilen belgeler yanında bu Genelgenin 57 nci maddesinde belirtilen bilgi ve belgeler de Müsteşarlığa (İhracat Genel Müdürlüğü) intikal ettirilir.

3- Yukarıda belirtilen belgelerin tevsik eden firmalara ait DİİB'lere, Müsteşarlığa müracaat tarihinden itibaren 18 (onsekiz) ayı aşmamak üzere ancak sözleşme süresi kadar süre verilmesi gerekmektedir.
4- Bu kapsamda ek süre verilen DİİB' e ilişkin ihracat taahhütlerin; DİİB sahibi firma, bu firmaların grup firmaları veya ilgili sözleşmede belirtilen borçlular ve müşterek borçlu müteselsil kefiller tarafından yapılan ihracat ile kapatılabilir. **B- Elektronik ortamda düzenlenen DİİB'ler açısından;**

1- 30/12/2006 tarihinden önce elektronik ortamda düzenlenmiş bulunan DİİB'e ilişkin ek süre taleplerinin elektronik ortamda Müsteşarlığa yapılması gerekmekte olup, ek süre verilmesi için; belge sahibi borçlu ile ilgili banka arasında, 27/12/2006 tarihli ve 5569 sayılı Kanun çerçevesinde yapılan Finansal Yeniden Yapılandırma Sözleşmelerinin aslının veya noter tasdikli bir suretinin ilgili İBGS'ye tevsik edilmesi gerekmekte olup; tevsik edilen söz konusu belgenin (aslının veya noter tasdikli suretinin ilgili İBGS'de muhafaza edilmesi kaydıyla), ilgili İBGS'lerce Müsteşarlık web sayfasından elektronik ortama aktarılması gerekmektedir.

2- 30/12/2006 tarihinden önce elektronik ortamda düzenlenmiş bulunan bir DİİB'e ilişkin ek süre talepleri, Müsteşarlıkça (İhracat Genel Müdürlüğü) sonuçlandırılır. Ancak; ilgili DİİB, kısmen müeyyideli olarak kapatılmış, iptal edilmiş veya resen kapatılmış ise, söz konusu işlemlerin mer'i Dahilde İşleme Rejimi Mevzuatı çerçevesinde geri alınmasını teminen öncelikli olarak bu Genelgenin 57 nci maddesinde belirtilen bilgi ve belgeler çerçevesinde konunun İBGS'ce Müsteşarlığa (İhracat Genel Müdürlüğü) intikal ettirilmesi ve bu işlemin sonucuna göre ek süre işleminin tamamlanması gerekmektedir.

3- Yukarıda belirtilen belgeleri tevsik eden firmalara ait DİİB'lere, Müsteşarlığa müracaat tarihinden itibaren 18 (onsekiz) ayı aşmamak üzere ancak sözleşme süresi kadar süre verilmesi gerekmektedir.

4- Bu kapsamda ek süre verilen DİİB'e ilişkin ihracat taahhütleri; DİİB sahibi firma, bu firmanın grup firmaları veya ilgili sözleşmede belirtilen borçlular ve müşterek borçlu müteselsil kefiller tarafından yapılan ihracat ile kapatılabilir.

61- İhracat 2008/4 sayılı Tebliğ ile İhracat 2006/12 sayılı Tebliğ'e eklenen Geçici 6 ncı madde çerçevesinde; belge süresi sona ermiş ancak henüz ihracat taahhüdü kapatılmamış DİİB'in orijinal süresinin uzatılmış olması halinde, belge süresi sonundan itibaren belge orijinal süresinin uzatılmasına ilişkin işlemin yapıldığı tarihe kadar gerçekleştirilen ihracata ilişkin gümrük beyannamesinin, üzerinde belge sahibi firmanın unvanının veya belge sayısının yer alması ve belge ihracat taahhüdüne saydırılmasına ilişkin diğer şartların saklı kalması kaydıyla ilgili belge ihracat taahhüdünün kapatılmasında kullanılması mümkün bulunmaktadır.

62- İhracat 2008/4 sayılı Tebliğ ile İhracat 2006/12 sayılı Tebliğ'e eklenen Geçici 7 nci madde çerçevesinde; İhracat 2006/12 sayılı Tebliğ'e istinaden düzenlenen, 1/3/2008 tarihinden önce süresi sona eren ve dolayısıyla İhracat 2006/12 sayılı Tebliğ'in 21 ila 26 ncı maddelerine istinaden münferiden ek süre müracaatında bulunan, bir başka ifade ile DİR Otomasyon Sisteminde bu süreler için münferiden başvurulduğu gözüken DİİB kapsamında, ek süre müracaatında bulunan tarih ile ek süre müracaatının uygun görüldüğü tarih arasında gerçekleştirilen ihracata ilişkin gümrük beyannamesinin, üzerinde belge sahibi firmanın unvanının veya belge sayısının yer alması ve belge ihracat taahhüdüne saydırılmasına ilişkin diğer şartların saklı kalması kaydıyla ilgili belge ihracat taahhüdünün kapatılmasında kullanılması mümkün bulunmaktadır.

Ticaret Bakanlığı İçin Tıklayınız. **Mevzuatlara Dönmek İçin Tıklayınız.**